

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostop. petivista (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenšil nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

V smrtni senci.

Cudna je ironija usode.

V sredo, dne 17. maja, je smatralo glasilo slovensko-nemške zveze za potrebno, da „ilustrira klerikalni vpliv“. Stvar, ki se hoče ilustrirati ali naslikati, mora bivati, drugače nam je neumljivo, čemu bi jo bilo treba naslikati. A liberalci so dejali, da ilustrirajo stvar, ki je ni, in „Slov. Narod“ je pisal: „Klerikalni vpliv je podoben strahu, ki je v sredi votel, od kraja ga pa nič ni. Otročje je vse besedičenje o klerikalnem vplivu.“ To je bilo torej dne 17. maja. Vsaka muha, ki pleše okoli kariatid državne zbornice, ima več vpliva na državo, kakor slovenski, takozvani „klerikalni“ poslanci. To je bilo menda jasno dne 17. maja zvečer, ko je izšel „Slovenski Narod“, da nam je naznanil to velevažno novico v bombastičnem uvodnem članku.

Tej črni sredi je sledil četrtek, dne 18. maja. Točno 24 ur po prejšnjem uvodnem članku je priobčil isti list zopet uvodni članek, ki se začne z besedami:

Usoda slovenskega vseučilišča pride že v nekaterih tednih v odločilni stadij in tedaj se odloči, ali se vsaj deloma uresniči ta naša vroča želja in nujna potreba, ali pa se zopet za kako desetletje, če ne še za dlje, pahne z dnevnega reda. Odvisno je to od slovenskih klerikalcev, edino in izključno od slovenskih klerikalcev.

Izključno torej od slovenskih „klerikalcev“ je odvisno slovensko vseučilišče; to je menda zdaj ravno tako jasno vsakemu liberalcu, kakor da je „otročje vsako besedičenje o klerikalnem vplivu“.

Vsakdo, ki je to bral, mora priti nehoti do prepričanja, da se tem ljudem meša. Moralo je priti nad nje nekaj krutega, nekaj uničujočega, da jim je otemnel um in opešal spomin, tako da niso več sposobni, misliti 24 ur, ne da bi sami podrli, kar so prej govorili. To je žalostno in naše usmiljenje do duševno uboge liberalne stranke je tako veliko, da ji niti ne štejemo več v zlo takih bedastoč.

Pa ker utegnejo tudi malopomembni dogodki biti simptomatično zanimivi, iz-

damo, da je tako zmešala liberalno pamet skrajno nerodna — da ne rečemo več — napaka, s katero je poslanec Plantan na Dunaju oškodoval slovensko vseučiliško akcijo.

Bila je napaka, ki kaže, če je bila nepremišljena, skrajno parlamentarno nesposobnost, če je bila namenjena, pa pomenja izdajstvo akcije za slovensko vseučilišče. In zaradi tega je čutil „Narod“ potrebo, da dokazuje, da „klerikalci“ ne puste Slovencem priti do vseučilišča.

Prazne besede!

Ali ni naša stranka povzročila na stotine peticij, ki so romale k vladi z zahtevo ljubljanskega vseučilišča? Ali ni drugi slovenski katoliški shod v svojih resolucijah izrecno zahteval, da se „pridruži zadevnim sklepom deželnega zbora vojvodine Kranjske, storjenim v seji dne 28. februarja 1898, in prošnji dotičnega odbora, izročeni dne 14. oktobra 1898 gospodoma ministrskemu predsedniku in naučnemu ministru, in dne 15. oktobra 1898 tudi obema zbornicama državnega zbora.“ Ali ni prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski, ki ga toli napadate, takoj ob svojem prihodu v Ljubljano ob splošnem burnem odobravanju izrekel navdušeno besedo za slovensko vseučilišče?

To vse je „Slov. Narod“ pozabil, a bombastično pripoveduje, da je govoril poslanec Plantan „velik govor“, „da je imel srečen dan“, da je „govoril celo uro“ (!) in ministri in poslanci so ga poslušali z velikim zanimanjem. Posebno naučni minister Hartel je bil po „Narodovem“ pripovedovanju, kar ves očaran. Pri tem pa napada „Slovensko zvezo“, češ, da je oddal poslanec Ploj samo „brezpomembno izjavo“.

In vendar je dr. Susteršič dne 6. decembra 1901 s temeljitim in stvarnim govorom otvoril debato o slovenskem vseučilišču v državni zbornici in dr. Ploj jo je kot generalni govornik zaključil s krepkimi izjavami pobijajoč ugovore nasprotnikov.

In če danes poslanec Plantan povzame iz stotin govorov in spisov o tej stvari suhoparen izvleček in ga dolgočasno pripo-

veduje ob 10. uri zvečer, ko ga že nihče ne mara poslušati, pa mora „Narod“ napadati može, ki so odločno izvršili svojo narodno dolžnost!

Pa ko bi bilo le to! Poslanec Plantan je pa podiral celo to, kar je „Narod“ sam moral priznati kot pametno. V „Narodu“ namreč smo čitali:

Ko se je nedavno tega zopet enkrat vnela javna razprava o slovenskem vseučilišču, tedaj so klerikalci sprožili misel, dobro, resnično in hvalevredno misel, da se mora med ustanovitvijo italijanskega vseučilišča v Roveredu in med ustanovitvijo slovenskega vseučilišča v Ljubljani ustvariti junctim, sicer se zopet odloži naša zahteva kdo ve za koliko časa.

Mi smo takratni nastop klerikalne stranke pozdravili z rodoljubnim veseljem in brez ovinkov smo izjavili, da bomo klerikalcem šteli v največjo zaslugo, če izpolnijo to svojo obljubo in da bo izpolnitev te obljube najugodnejše vplivala na strankarske razmere.

Seveda je „rodoljubno veselje“ liberalcev obstojalo v tem, da je „Narod“ podlo smešil sklep naših poslancev. Vendar pa je izjavilo glasilo liberalne stranke dne 11. januarja t. l.:

„Slovenčeva“ izjava zastran junctima med slovenskim in italijanskim vseučiliškim vprašanjem je vzbudila nekoliko pozornosti. . . . Samoobsebi se razume, da pojde v ta boj tudi narodno-napredna stranka z vso odločnostjo.

In kako je bilo te dni v resnici? Poslanec Ploj je točno izjavil, v imenu „Slov. zveze“, da zahtevajo Slovenci, da se hkrati z italijansko ustanovi tudi pravna fakulteta v Ljubljani. Da se ni ob polnoči spuščal v dolg govor, je bilo pač prav, saj so državnozbornski zapisniki že polni takih govorov in pri prvem branju se sploh navadno ne razpravlja o vladnih predlogih. Tudi češki poslanec dr. Záček je bil oddal za moravsko vseučilišče samo kratko izjavo. „Slovenska zveza“ se je torej ravnala točno po izjavi o „junctimu“, katero je „Slovenec“ objavil in „Narod“ sam priznal kot dobro in hvalevredno.

Ne tako liberalci. Plantan je v

glavni točki odnehal. Seglasno poročajo vsi poročevalci, da je Plantan rekel, da Slovenci hočejo samo, da se jim zakonito zagotovijo slovensko vseučilišče, da pa ne zahtevajo, da se naj vseučilišče takoj tudi ustani.

To je seveda vse kaj drugega, nego smo mi priporočali in je liberalna stranka že odobrila.

Kaki vplivi so morali delovati na to stranko, da je tako izpremenila v „Narodu“ objavljeno mnenje? Ali je pa v „Narodu“ trosila le pesek v oči in je imela vsled znane zveze z Nemci že določeno, da mora na Dunaju govoriti drugače?

Vsekako je treba pibiti, da je „Narod“ takoj moral neresnico poročati. Pisal je namreč, da je Plantan rekel, da Slovenci zahtevajo, „da se ustanovi slov. univerza v Ljubljani.“ To ni res. Vsi listi, ki imajo perečila direktno iz drž. zbora, so poročali kakor „Slovenec“. „Narod“ obljubuje, da bo objavil Plantanov govor v celoti. Videli bomo, ali bo prav preložil tisti najvažnejši odstavek, ki ga je že enkrat z neresnico zakril!

Vprašamo se, kaj je moglo nagniti liberalce, da so ravno zdaj, ko je stopila akcija za slovensko vseučilišče v odločilni stadij, karna enkrat zapustili zastavo na katero so prisegali.

Neumen je izgovor „Narodov“, da zaradi tega Plantan ni mogel zahtevati takojšnje ustanovitve slovenskega vseučilišča, ker baje ni poslopja. Dajte nam pravno fakulteto, pa bomo že našli za prvo silo takoj prostora zanj! V kako slabih prostorih so že bile nastanjene najslavnejše univerze, pa ne bi za par pravoslovnih predavanj mogli dobiti prostora?

„Narod“ zdaj neprenehoma piše: Mi liberalci ne moremo storiti nič; če vseučilišča ne bo, so krivi le „klerikalci“. Zakaj tako pišejo, je jasno. Po nalogu barona Schwegla morajo v dejanju zavlačevati ustanovitve slovenskega vseučilišča. Da bi se v slovenski javnosti oprali, pa deklamuje Plantan skozi okno

LISTEK.

Delavske razmere v Ameriki.

Chicago.

Dan na dan se selijo i Slovenci v Ameriko. Zato je umestno, da opišemo nekoliko položaj, v katerem je ameriško delavstvo.

Med vsemi kulturnimi državami so pač na celem svetu prebivalci ameriških Zedinjenih držav najbolj pridni, a tudi najbolj podjetni, to prizna dandanes že vsakdo. Nihče na svetu ne stremi posameznik tako po zaslužku, kakor Američan v Zedinjenih državah. Tu velja načelo, da ni nobeno delo sramotno. Delavca cenijo po tem, kolikor zasluži, zato, kako delo izvršuje, ne vpraša nikdo. Tudi v posameznem podjetju ni toliko razločka med posameznimi uslužbenci, kakor v Evropi. Voditelja podjetju imenujejo superintendenta, ostale predstojnike in voditelje posameznih oddelkov, če se tudi višji inženjerji ali pa prokuristi, pa kličejo ravno tako, kakor delavca po imenu. Res

so vodilni uradniki ogromnih podjetij dobro plačani, a v družbi imajo le takrat vpliv, če so premožni in pa ker so dobro plačani. Pozdravljajo se ne med seboj, kljub temu občujejo mnogokrat gospodarji in delavci prijateljsko.

Službe iščejo delavci ponajveč po časopisju. Oni, ki išče službe, se predstavi gospodarju in če ima srečo, dobi delo. Izpričeval o prejšnjem službovanju Američan ne pozna. Članom delavskih strokovnih zvez poišče delo tajništvo njihovega društva ali unije. Tajništvo sklone tudi s podjetnikom pogodbo o plači in pa o delavnem času. Največ delavcev potrebujejo kmetje (farmerji), ki vedno iščejo krepkih delavcev. V industrialnih podjetjih se vedno menja število uporabljenih delavcev. Dober delavec, ki hoče biti dobro plačan, mora znati brezpogojno angleški. Izselsenci so, dokler se ne nauče vsaj nekoliko angleščine in ameriških običajev, vedno goljufani. Izvrševati morajo tudi najnižja dela, kakor čiščenje črevljev, cest i. t. d.

Dobiti delo je v Ameriki ravno tako težko, kakor pri nas. Velik del izseljencev,

ki imajo malo denarja in nobenega gotovega načrta, pošlje vlada kar naravnost v kako puščavo ali v ameriške pragozde, da bi jih izpremenili v rodovitno polje. Leta in leta se mora boriti, dokler si z železno pridnostjo in vztrajnostjo ne pomore do blagostanja.

Delavni čas je različen, a poprečno se dela 10 ur na dan, ob sobotah pa le šest ur, ker prenehajo povsod opoldne ali pa ob 1 z delom. Na teden se toraj dela navadno 56, pri zidarjih 47 ur. A ta čas se mora delati hitro in z vso silo. Vsakdo, ki je videl delo po ameriških tovarnah, trdi, da ameriški delavec dela za dva in tudi za tri naših delavcev.

Delavske razmere v Ameriki niso nikakor tako sijajne, kakor se sdi navadno. Pravi vpogled v življenske razmere delavstva dobimo, ako primerimo dohodke s stroški.

„Bureau of Labor“ (delavsko ministrstvo v Vašingtonu) je o delavskih razmerah v Zedinjenih državah doznalo velezanimive podatke. Uradniki so v 33 državah preiskali razmere 25.000 družin. V državah North

Atlantic, North Central, South Atlantic, South Central in Western je bilo povprečno v eni družini 5:31 oseb, dohodki so znašali 827:19, stroški pa 768:54 dolarja. Samo za hrano izda posamezna redbina 327 dolarjev. Za hrano se je izdalo povprečno v posamezni delavski družini: za sveže meso in mesne izdelke 64 (195%), slanino, svinjsko meso 29 (88%), za perutnino, jajca, ribe, mleko 55 (168%), za surovo maslo, sir, mast, čaj, kavo, sladkor 73 (222%), za moko, kruh, riž, krompir 44%, zelenjavo, sadje itd. 62 dolarjev (193%). Ker izdaja ameriški delavec vsako leto za kruh le 13 in za krompir tudi le 13 dolarjev, dokazuje to, da ne živi od kruha in krompirja. Ameriški delavec se preživi ponajveč z mesnimi jedili in pa z ribami. Jeli čuda, da se tako hitro v Ameriki poameričani poljski, italijanski, ruski, slovenski in hrvaški delavec, a se tudi nauči dela po ameriško!

Skupni izdatki so pa taki: Za hrano 42:54%, za stanovanje 12:59%, za povračilo predjemov 1:58%, za kurjavo 4:19%, za razsvetljavo 1:06, za obleko 14:04%, za davke 0:75%, za zavarovanje 2:73%, za

parlamentu stare, že vsem znane dokaze za vseučilišče.

Te je tista dvojna igra, ki se mora najstrožje ožigovati.

Poslanci „Slovanske zveze“ so v pričanju, da se more ta akcija izvesti samo z največjo previdnostjo, opuščali kar moči hrupno govorjenje „skozi okno“, pač pa so stori po drugih potih vse, kar jim je bilo mogoče, da stvar slednjič izvedejo. Mi ne moremo zdaj o tem pisati, ker so stvari zapupne; morda bomo mogli govoriti pozneje, ko se stvar posreči ali pa — vsled liberalnega odpadništva — ponesreči.

Zdi se nam pa, da tudi tukaj zadaj vidimo tisto nesrečno prikazen, katere strupena senca zamori pri nas vsak pojav narodnega življenja. Zveza z nemško grajščin-sko stranko, vsled katere komandira baron Schwegel liberalce v Ljubljani in na Dunaju, bo kriva, če se ne uresniči Slovencem toli vroča želja po slovenskem vseučilišču.

Doklej bo ležala ta žalostna senca na naši deželi?

Tedenski pregled.

Shoda slovanskih časnika v Opatiji se je udeležilo 120 zastopnikov, med njimi mnogo Slovencev. Največ je bilo Čehov in Poljakov. Opatija je bila okrašena z narodnimi zastavami. Pri zborovanju je bilo sprejetih več resolucij z ozirom na časnika. Na čast slovanskim časnika je bil prirejen koncert. Ki so pri njem v prvi vrsti sodelovali opatijski Slovenci. Udeleženci so obiskali tudi Senj. — V državnem zboru je bila razprava o krošnjarskem zakonu, kakor ga je zpremenila gosposka zbornica. Izpremenjen je zlasti § 16., ki naveda kraje s posebnimi olajšavami za krošnjarstvo. Gosposka zbornica je sklenila, da se dajo polajšave za ves kočevski okraj imenoma še trije drugi občini. — Na vrsti je bilo tudi prvo branje vladne predloge, ki dovoljuje italijansko pravno fakulteto v Roveredu. V imenu „Slovanske zveze“ je dr. Ploj izjavil, da Slovenci in Hrvatje nimamo nič zoper laško univerzo, samo da mora biti čisto v italijanskem ozemlju in da se obenem ustanovi vsaj pravna fakulteta tudi v Ljubljani. Svegilev Platan je delal skalo. — Na tiskarni Mohorjeve družbe v Celovcu so razbili preteklo nedeljo nemški hajlovci o priliki šulverajnske petindvajsetletnice 12 velikih šip. Stražnikov ni bilo. Vladni list „Celovčanka“ nima besedice o sadovih nemške kulture. — Rumunska vlada je poslala turškemu sultanu nekaj ultimata, ki v njem zahteva zadoščenje, ker sta bila v Janini zaprta dva rumunska uradnika. — Ponoči od 14. do 15. maja je bil na treh krajih z dinamitom poškodovan viadukt blizu Žihpolj pod Humbregom, na novi železniški progi iz Celovca v Rožno dolino. Veliko ogorčenje vlada proti italijanskim delavcem. — Preiskava radi predaje Port Arturja se razvija neugodno za Štešlja. — Prebivalstvo na Rusko-Poljskem prestopa številno h katoličanstvu, ker carjev tolerančni edikt to dovoljuje. — Poljedelsko ministrstvo je dovolilo Kranjski deželi 25.000 kron podpore za nabavo krme. — Turški sultan Abdul Hamid, ki ima na vesti že več umorov, je usmrtil zdaj svojega brata. Sultan je umorjen in vedno sanja o zarotah. — Na Spanskem je huda vročina popolnoma uničila polje. — Nova bolezen „milijarija“ se širi po Dolenjskem. Na Praprečah so že umrle štiri ženske. Ljudje so razburjeni. — V sredo jutraj so predrl Karavanke. — Vojška. General baron Kaulbars je tudi odložil poveljstvo. Ruska konjenica je imela dveurni boj z japonsko pri Ljaok. Rusi so zaplenili velik transport. V Harbinu divja črna kuga. Tristo vojakov umrje na dan, če je verjeti poročilu iz Tokia. — Iz druge strani se čuje, da prebivalstvo beži iz Harbina. Ceste h kolodvoru so polne potnikov. Živila so poskočila v ceni za sto procentov. — Pomorsko bitko pričakujejo med Formozo in Honkonom. — Petopil se je japonski transportni parnik. Zadel je na mino. — Vladivostoksko brodovje je odplulo na odprto morje. — Glavna japonska pomorska moč se nahaja v Korejski cesti. — Vsi listi trde, da sta ruska admirala v kitajskih vodah združena. Gotovo je, da sta v zvezi z brzjavom in s poizvedovalnimi ladjami. Iz Sajgona poročajo, da sta se brodovji združili 8. t. m. in 14. t. m. odpluli v vzhodni smeri mimo otoka Paracel.

delavsko organizacijo 1.17%, za cerkev in za bolniško blagajno 1.21%, za hišno opravo 3.42%, za knjige in časopise 1.09%, za veselice 1.60%, za opojne pijače s pivom 1.62%, za tobak 1.42%, za bolezen in smrt 2.67%, drugi izdatki 5.87%.

Kakor pri nas, so tudi v Ameriki v zadnjih desetih letih poskočile cene živilom od 10 na 30%, le sladkor, sadje in kava so ceneje. Ameriški delavec živi nekoliko ceneje, nego naš. Tudi stanarina je manjša. Za pijačo ne izda toliko, kolikor naš delavec, ker je v več državah pijančevanje zabranjeno. Zato pa ima velike izdatke za zavarovanje, za cerkev in bolniško blagajne.

Država se prav nič ne briga za delavsko zavarovalno zakonodajo. Zato so pa bili ameriški delavci prisiljeni ustanoviti obrambena strokovna društva proti trumom. Med delavci in trusti podjetnikov so vedni boji. Bodočnost bo pokazala, če bo ameriška vlada, ki se vedno ponaša s svojim napredkom, ozdravila to rano v ameriških delavskih odnosih.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja 21. maja Feliks Kant, Valens m.; ponedeljek 22. maja Emil, Helena d.; torek 23. maja Deziderij S.; sredo 24. maja Marija, Pomoč Kr.; Ivana K.; četrtek 25. maja Gregor VII. p.; Urban p.; petek 26. maja Filip Nerej, Eleuterij m.; sobota 27. maja Magdalena Pac. d.; Beda c. u.

Strokovna društva na Nemškem.

München-Gladbach, 18. maja.

Pred seboj imamo poročilo o delovanju krščanskih delavskih strokovnih društev na Nemškem v letu 1904. Poročilo zaznamuje velik napredek organizacije krščanskega, katoliškega in protestantskega delavstva; zmagoslavna zavest napolnjuje ljudske sloje, ki se na pozitivni verski podlagi borijo za izboljšanje svojega gmojnega stanja.

1. aprila 1. 1905 je štela zveza interkonfesionalnih strokovnih društev 274.860 delavcev udov, dočim jih je imela 1. 1904. ob istem času 203.161; število udov se je torej pomnožilo za 71.699 udov, torej za 35.2 procentov. Naraslo pa je število samo pri organizacijah, ki so v strokovni zvezi, pri drugih ločenih društvih pa je skoro povesod padlo. Število članov je med leti 1901—1903 zaostalo vsled tedanje gospodarske krize, notranjih preprirov in vsled reorganizacije posameznih društev, od tedaj pa se je silno pomnožilo. Med udi organizacij, ki pripadajo zvezi, je bilo 7624 delavci; prirastek znaša to leto 2159. Število članov 1. 1905. in prirastek znaša pri posameznih strokah: pri rudarjih 80.080 (prirastek 38.280), tekstilnih delavcih 24.182 (+6752), gradbenih delavcih 19.267 (10.336), kovinarjih 18.140 (+10.815), pomožnih in transportnih delavcih 9582 (+4999), pri lesnih delavcih 8300 (+3200), dom. delavcih 3143 (+926), pri tobačnih delavcih 2866 (+637), pri keramičnih 2737 (+1868) itd. Najbolj se je pomnožilo število na Porenskem in Vestfalskem; ondi je združenih 160.000 delavcev v krščanski strokovni zvezi. Tudi blagajniško izvešje kaže velik napredek. Prijemkov je 1.337.341 mark proti 1.131.605 mark v lanskem letu. Prihodnje poročilo bo moglo proračunati dohodek nad dva milijona mark. Od teh odpade 894.517 mark na organizacije, ki so spojene z zvezo. Izdatki so znašali 1.094.643 mark, in sicer za časopise zveze 111.995 mark, za podpore za štrajke 133.362 mark; za podpore 49.679 mark, za pravno varstvo 18.974 mark, drugih podpor je 9200 mark itd. Več društev je povišalo prispevke, kajti nedostatek pri prispevkih se najbolj občuti ob času štrajka. Sedaj imajo tedensko udnino: gradbeni delavci 25—75 pf., kovinski 35 pf., po 20 pf. pa črevljarji, keramiki, tobačni delavci, mesarji itd. Najbolj mislijo zvišati udnino rudarji, ki so doslej plačevali na teden 50 pf.

Tudi leta 1904. so bila krščanska strokovna društva zapletena v štrajke in prizadevanja za izboljšanje plač in delavskih razmer. Sodelovala so pri 291 takih gibanjih, kjer je bilo udeleženo 14.818 udov. Štrajkov je bilo 143, udeležilo se jih je 8019 članov. Velika večina štrajkov se je končala ugodno za delavce; največ jih je bilo med gradbenimi delavci. Poročilo pravi pri tej priliki, da je sorazmerno z udi in dohodki zvezi raste tudi njen vpliv pri izboljšanju delavskih razmer. Zveza si je pridobila velik ugled pri delavcih in pri vseh, ki jim je kaj mar za socialno blagostanje narodevo. Poročilo konstatira, da so vsi stroški, ki jih je imela zveza ob priliki štrajkov, obilo poplačali, temu so dokaz deseturni delavniki in po 50 pf. in še več plače za uro in nebroj tarifnih pogodb z delodajalci. S pomočjo zveze je doseglo leta 1904. 5416 članov zvišanje plače za 10 pf. na uro, 3197 članov skrajšanje delavnega časa za 1 uro itd.

To poročilo krščanskih delavcev brez razlike konfesij, ostro obsoja terorizem socialne demokracije. V Berlinu so socialni demokratje postavili 33 udov na ceste, ker so bili drugega prepričani. Letošnje poročilo navaja 53 mež, ki so jih soc. demokratje tako ustrahovali. Poročilo pripoveduje nadalje, da so soc. demokratiški agitatorji ščuvali katoliške delavce proti protestantskim in obratno in se posluževali verskih argumentov, da škodojejo skupni krščanski organizaciji. To sredstvo pa je ostalo brez uspeha, kajti protestantski delavci pristopajo vedno bolj h krščanski strokovni organizaciji in je ravno letos od njih velik prirastek. Mnogo je pripomogel k temu frankfurtski kongres krščansko narodnih delavcev in protestantski narodnogospodarski izobraževalni kurzi za delavce.

Tudi državne oblasti so strokovno zvezo šikanirale; zahtevale so policijsko naznanilo za strokovne shode, zabranjevale govoriti delavkam, zahtevale kolektivno pripravih itd.

Konec poročila je radosten. Slove takole: „Boj za krščansko svetovno naziranje je povzročil ustanovitev samostojnih, krščanskih strokovnih zvez. Boj pa je izzvala

krščanstvu sovražna socialna demokracija in njene organizacije. Krščanski delavci se združili „prijateljstvo do delodajalcev“, „nasprotstvo do štrajkovcev“ in „tarški servilizem“, ampak pošteno prizadevanje, da izboljšajo svoj gmojni položaj, ne da bi s tem zatajili svoje verske in narodne ideale. Za nami je deset let, polnih dela in žrtv, iznenadenj in bojov, toda doba naidebna in zavestna zmaga! Hoteli so nas uničiti s pomočjo tiska, štrajkov in nasilja. Vse zama! Z novim pogumom, novo navdušenostjo in idealno navdušenostjo za stvar začnemo drugo desetletje krščanskega strokovnega dela.“

Rusko-japonska vojska.

Vladivostok pred blokado?

Washington, 18. maja. Ameriški konzularni agent Greener v Vladivostoku brzjavlja sem, da so bili vsi tuji konzularni agentje pozvani, naj zapuste trdnjavo, ter da so dobili dovoljenje, nastaniti se v mestih obrežne provincije. Greener se nastani v Habarovsku. Tu povdarjajo, da so se pred oblego Port Arturja vršile iste odredbe.

Položaj v Vladivostoku.

Vladivostok marljivo utrjujejo. Bajje je boljše utrjen in ima močnejše topove kot Port Artur. Živil in streliva je v Vladivostoku za celo leto. V ladjedelnihah je mnogo delavcev, katerim so zvišali plačo za 20%. Iz Mandžurije dovažajo redno obilo klavne živine. Japonskih ogleduhov je vedno več in oblasti se jih ne morejo zlepa znebiti. Pred kratkim so obesili pet japonskih častnikov, ki so bili preoblečeni v delavce. Seveda poročajo ogleduhi takoj vse v Tokio. Ladjevje je popravljeno in sposobno za boj; tudi nekaj podmorskih čolnov imajo Rusi. Poveljnik, generalni poročnik Kasbek je izdal za posadko sledeče dnevno povelje: „Vojaki! Zadržite brzojavna poročila, tajna obvestila o japonskih namerah in navodila glavnega poveljstva kažejo, da bo kmalu navalila na našo trdnjavo sovražna sila. Ne dvomim, da vsi, prešinjeni ljubezni do carja in domovine, zvesti in hrabri, spoznamo svojo važno nalogo in da bomo vse storili, da branimo naše zadnje zavetišče na shodu in ga ščitimo z lastnimi trupli, z lastno srčno krvjo. Vem, da že dolgo kopnite po sovražniku in da bo prihod njegov pred trdnjavo za vas praznični dan. Na novo došle čete naj se kmalu izurijo in izobrazijo, kajti sovražnik nas mora najti pripravljen. Vas, gospodje častniki, pa pozivljam, da s svoje energijo vzdržite med vojaki vsem Rusom tako znane kreposti in podučite jih, da se ima odlejš vsak zanašati le na lastno moč, da je vsaka ura dragocena in da je treba vse dobro porabiti: izgube, ki jih prizadene nemarnost in zamude je pozneje težko popraviti. Z nepotrebnimi žrtvami ne bomo koristili domovini, ker ona ne zahteva našega življenja in naše krvi, ampak smrt sovražnikovo in našo zmago. Domovina hoče, da nad Vladivostokom plapolata ruska zastava, ki je nam poverjena. Na Vas je, da izpolnite želje ljubljene domovine in milest Božja naj nam pomaga.“

Brodovje Roždestvenskega.

London, 19. maja. „Daily Telegr.“ poroča iz Tokia, da ondi pričakujejo, da bo baltičsko brodovje koncem tega ali začetkom drugega tedna plulo v Amoji ali Fuhov. Sodi se, da je del baltičkega brodovja usidran pri Hajnanu. Kitajske oblasti nečejo pošiljati brzjav na Hajnan, češ da je pretrgan kabel. Angleški premogovni krogi trde, da Roždestvenskemu manjka premoga, ker je odpovedala organizacija za preskrbovanje s premogom. Manjka tudi transportnih ladij. Vsled tega je Roždestvenski prisiljen ostati še v indokitajskih vodah.

Saigon, 19. maja. 43 premogovnih parnikov, po večini ruskih in nemških, je usidranih blizu Nabes pod strogim nadzorstvom francoske topničarke „Caranade“. Okrog 20 drugih parnikov je usidranih na višini pri rtu St. Jacques, straži jih francoska križarica „D'Assas“. Še en ruski parnik „Kijev“ leži v Saigonu. Od admirala Roždestvenskega ni pričakovati direktnih poročil, izvemši, ako bi po ovinkih dospela sem o morebitni bitki.

London, 19. maja. Razne torpedovke od brodovja Roždestvenskega so se poškodovane vrnile v Libavo. Podrobnosti ni.

Kuropolitkin in Linevič.

Peterburg, 18. maja. Linevič bo v kratkem imenovan za generalnega pobečnika. Kuropolitkin odide na Krim, da si utrdi zdravje.

Potrli car.

Peterburg, 19. maja. Car po dohodu poročil Roždestvenskega ni 12 ur zapustil svoje delavne sobe. Vkljub zdravniški odredbi je izkušal preganjati utrujenost s črne kavo.

Iz severne Koreje.

London, 19. maja. „Daily Telegraph“ poroča preko Tokia iz severne Ko-

reje, da so vsled ledu poškodovani mostovi, ki so jih napravili Rusi čez reko Tumen. Na Korejo je od začetka vojske došlo nad 50.000 Japoncev.

Admiral Birilev.

Peterburg, 18. maja. Admiral Birilev odide danes v Vladivostok.

Potopljene ruske ladje v Port Arturju.

London, 19. maja. „Daily Telegr.“ poroča včeraj iz Tokia: Govori se, da je tukajšnji admiralat mnenja, da je v portarturski luki potopljene ruske ladje „Pere-svjet“, „Poltava“, „Retvizan“, „Pobjeda“ in „Bajan“ možno zopet dvigniti in popraviti. Stroški se proračunavajo na 150.000 funtov šterlingov. „Standard“ poroča včeraj iz Sangaja, da je križarka „Pallada“ že popravljena.

Linevičovo poročilo.

Peterburg, 19. maja. Linevič poroča včeraj: Na fronti je dne 16. t. m. zasedel mal sovražni oddelek prelaz Jandelin. Japonci so tudi poizkušali zasesti selo Liha-hoce, a brez uspeha. Bili so vsled našega ognja vrženi nazaj ter so se umaknili proti jugu. Isti dan se je približala sovražna konjenica našim oddelkom pri selu Seonoku, 6 vrst južno od vasi Taoul. Ko so naše čete dobile pojačenja ter poslate ohotnike v bok japonske zadnje čete, je bil sovražnik prisiljen, se umakniti.

Zasedanje deželnih zborov.

V mladočeškem klubu je govoril dr. Herold o položaju Izjavil je, da se je izboljšal položaj za Čehe, ker je vlada voljna vplivati nato, da jim omogoči sodelovanje pri državni upravi. Nadalje je rekel, da za zdaj ni misliti na imenovanje kakega Čeha za ministra, pač pa pozneje, ko se izboljšajo narodnostna nesporazumjenja tako, da postane tudi Čeh brez skrbi minister, ne da bi zatajil svoje narodnostno in državno-pravno mišljenje. Končno je rekel, da se more izpremeniti deželni red tako, da bosta lahko obe narodnosti na Češkem, Nemci in Čehi, lahko živeli ena poleg druge.

V nižjeavstrijskem deželnem zboru je predstavil včeraj namestnik novo imenovane namestnika deželnega maršala dr. Lu-egeja. Poslanec Bächle je interpeliral zaradi gibanja „Proč od Rima“. Zbornica je po kratki razpravi odobrila predlog, da se ustanovi za dunajski občinski svet mesto tretjega županovega namestnika. V seji krščansko-socialne deželno-zborske zveze so razpravljali o kandidatih za vsled Strobach-ove smrti izpraznjena mesta. Za višjega oskrbnika nižjeavstr. deželne hipotekarne banke so določili Steinerja, za prvega podžupana se je določil Neumayer, za drugega Steiner in za tretjega dr. Porzer. Ker odloži Steiner deželno odborništvo, so določili za njegovega namestnika Bielohlaweke.

Carski razglas o pravicah Poljakov.

Carski razglas, ki olajša postave glede zahodnih gubernij, določa: 1. Poljaki imajo pravico najemati v devetih zahodnih gubernijah brez omejitve najeminske dobe posestva in pridobivati postavnim potom posestva in hipoteke. 2. Poljaki imajo pravico, s privolenjem generalnega guvernerja ali guvernerjev dotičnih poljskih gubernij pridobivati posestva izven mest in vasi, da zamerejo okrožiti in omejiti svoja imetja. Tudi smejo v slučajih, ki jih določa zakon, zamenjavati svoja posestva 3. Ravno tako imajo pravico v industrialne svrhe pridobivati posestva v obsegu 1—60 desjatin. 4. in 5. Uvedejo se zopet volitve plemstva. 6. Pouk v poljsčini in litavščini se dovoli v šolah tistih štirih gubernij, kjer imajo program elementarnih šol, in na tistih srednjih šolah, kjer je večina poljska ali litavska. Iz tega carskega razglasa, ki je izšel 16. maja t. l. se razvidi, kako hudo je Rusija zatirala Poljake in kakšne primitivne pravice ji je dala šele sedaj.

Direktne volitve na Norveškem.

Na Norveškem se uvedejo splošne volitve v storting. Dozdaj so volili l. 1814. zastopnike indirektno, s čimur pa ni zadovoljno prebivalstvo. Obenem so pomnožili število poslancev od 117 na 123.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

„Gaulois“ poroča, da namerava papež takoj imenovati 12 novih škofov, ko objavi vlada zakon o ločitvi cerkve od države. Papež ponovi prvotno pravico francoske duhovščine, da voli sama škofo. Pravico voliti bodo imeli škofoje dotične province, kanoniki in gotovo število zastopnikov duhovščine. Minister za bogočastje je pozval nadškofe in škofo, naj izdelajo natančni seznam cerkvene oprave, osobito naj se navedejo stvari, ki so zgodovinske ali umetniške vrednosti. Pri sestavi seznama mora sodelovati župan, ki ima pravico pustiti prepisati seznam za občinski arhiv.

Dalje v I. prilogi.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 19. maja. Car je izdal ukaz, po katerem izpremeni poljedelsko ministrstvo v višjo upravno oblast za deželno organizacijo in poljedelstvo, nadalje zaukazuje ustanovitev osrednjega odbora za poljedelske zadeve. Za člane tega odbora so določeni ministri za dver, notranje zadeve, finance in pravosodje, državni preglednik (kontrolor) in višji ravnatelj (dirigent) nove višje upravne oblasti. Za člane državnega zbora so imenovani dosedanjí poljedelski minister Jermolov, knez Dolgoruki in tajni svetnik Slepel.

Odesa, 19. maja. Iz Krosnega poročajo o velikih protijudovskih izgredivih.

Peterburg, 19. maja. V Volihinji so ruski mužiki in nemški naseljenci grozovito kaznovali konjske tatove. Težko ranili so 80, ubili pa enajst tatov. Zasledovanje in postopanje proti tatovom je vrejeno jako dobro. Tatove so mučili toliko časa, da so obstali, nakar so jih topli s palicami, cepci in železnimi drogmi.

Varšava, 19. maja. „Lokalanzeiger“ poroča iz Varšave: Med službo božjo v pravoslavni cerkvi, pri kateri je bil tudi generalni guverner Maksimovič, se je v bližini okolici čul grozni pok, ki so ga slišali v celem mestu. Na kraju, kjer se je izvršila eksplozija, so našli tri strašno razmesarjene mrlične in 6 ranjencev. O eksploziji poročajo: Tajni policisti so hoteli prijeti nekega sumljivega moža, ki je pa ubežal. Med begom je pa padel in razpočil sta se dve bombi, ki ju je nosil v žepu. Očividno je nameraval napad na Maksimoviča, ko se vrne iz cerkve. Eksplozija je povzročila veliko škodo. V bližini so popokale vse šipe, bližnja šlaščičarna in trgovina za slike sta razrušeni, poškodovan je tlak.

Peterburg, 19. maja. Med težko ranjenimi osebami pri izgredivih v Zitomiru jih je umrlo v bolnišnici v tem tednu devet. Vseh žitomirskih žrtev je 29.

Peterburg, 19. maja. V Linguriju so ranili 9 judov.

Peterburg, 19. maja. Moštvo parobrodov na Nevi za lokalni promet je pričelo stakvati.

Mednarodna konferenca za delavsko varstvo v Bernu.

Mednarodna konferenca za delavsko varstvo v Bernu je sestavila načrt zakona, kako zabraniti ponočno delo žene. Prvi člen slove: Industrialno ponočno delo žena naj se prepove. Ta prepoved velja za vsa podjetja, kjer je nastavljen več kot 10 delavcev in delavk, izvemši take naprave, kjer delajo zgolj člani ene obitelji. Meje med industrijalnimi podjetji, trgovino in kmetijstvom naj določa zakonodajna pesameznih držav. — Drugi člen: Nočni počitek traja neprenehoma vsaj 11 ur. V dveh državah naj bo tu zapaden čas od 10 ure zvečer do 5 zjutraj; tretji člen: Prepoved ponočnega dela naj se odpravi začasno: 1) če je obrat ustavljen vsled dogodka, ki ga nikdo ni naslučeval in ki se ne ponavlja večkrat, 2) če treba odelovati predmete, ki bi se pokvarili, ako se delo ustavi. Člen četrti: V sezonskih industrijalnih podjetjih se lahko nočni počitek 60 dni na leto omeji na 10 ur. Člen peti: Te določbe naj se ratificirajo vsaj do 31. decembra leta 1907. Uveljavijo naj se pa tri leta potem. 17. maja ob 10 uri dopoldne je bila sklepna seja Nemški odposlanec, ministerialni ravnatelj Kaspar, francoski delegat Waddington in angleški poslanec Cunningham so izražali svoje veselje nad tem, da je konferenca storila tako važne sklepe, ki bodo udeležili delavske razmere. Bivši francoski minister Willerand se je zahvalil konferenci na njeni krepki inicijativi. Svicarski zvezini svetnik Deucher je zagotovil udeležence, da bo vlada potem diplomatskih pogajanj storila vse, da se sklepi uveljavijo, posebno to da tudi Japonska pristopi k določbi o prepovedi izdelovanja žveplenk, z belim zdravju škodljivim fosforom.

Cerkvenopolitični položaj na Francoskem.

Radikalci so sila poparjeni, ker se je po § 4 zakonskega načrta o ločitvi cerkve in države pripoznala verska nadoblast katoliške hierarhije. Izjavljajo, da sedaj nima celi zakonski načrt zanje nobenega pomena več. — V ljudstvu samem se ne zanimajo prav veliko za načrt. Zalostno znamenje. Zelo čudni so alžirski občinski svetniki, ki se ogrevajo za ločitev katoliške cerkve od države, pa zahtevajo, naj se mohamedanski imami in muftiji še nadalje plačujejo iz državne blagajne. Vlada baje nima nič proti temu, kar zelo lepo osvetljuje njeno geslo Ena k o s t; na Francoskem se je bavilo 30 občinskih svetov s tem načrtom, 17 se je izjavilo zanj, 13 proti njemu. Toda vsi ti sveti, ki se zaozemajo za vladno predlogo, hočejo resnično svobodo in niso tako zagrizeni kot Pelletan, Clémenceau, Combes i.

dr. Nasprotniki ločitve nabirajo po Francoskem podpise. Dosedaj so jih nabrali 2 milijona. Francoska vlada se seveda nato ne bo ozirala. Med 36000 francoskimi občinami je sicer mnogo imovitih, vendar zahteva ločitev cerkve od države za vzdrževanje duhovništva od 1. januarja 1906 počenši 27 milijonov. Vsota je nastavljena kar mogoče nizko, 900 frankov na leto za vsakega duhovnika. Pri tem treba računati na to, da je na Francoskem mnogo občin, ki te letne vsote ne bodo medseboj v zvezi in bo vsaka večja in bogatejša podpirala manjše in revnejše. V Parizu jih je že pet: Saint-Dame des Champs, Saint Augustin, Saint-Francois Xavier, Saint-Pierre de Chaillet, Notre-Dame de Plaisance, Notre-Dame de Champs ima n. pr. petnajst sekcij. Te se vsakehi osem dni medseboj posvetujejo in sklapajo. Nekaj bodo že napravile, dasi Francozi nimajo talenta za trajno organizacijo.

Shod hrvaških opozicionalnih poslancev.

Izvrševalni odbor čiste stranke prava je sklenil, da se stranka udeleži shoda hrvaških opozicionalnih strank, ki bo dne 27. t. mes. Na shodu nameravajo razpravljati z izpremenjenimi razmerami na Ogrskem. — Dr. Frank izjavlja, da so tudi dalmatinski in istrski poslanci voljni, se udeležiti shoda, ki se naj peča z označenim vprašanjem.

Makedonija.

Grki so 15. t. m. napadli vas Branico; vse može so segnali skupaj in izbrali dvanajst Bolgarov, o katerih so rekli, da so vstaši. Na povelje grškega načelnika so zvezali dvanajstoro in na grozni način utopili izbranih dvanajst Bolgarov. Tudi iz Jemđa poročajo, da se je pojavila nova 150 močna grška četa. Prebivalstvo je razburjeno, ker Turčija nima ne moči, pa tudi volje ne, da uduši grško gibanje.

Iz Skoplja poročajo 19. t. m.: Mesto Gullian oblega 2000 Albancev, ki nameravajo pomoriti srbsko prebivalstvo. V mestu je 840 turških vojakov. Položaj je zelo kritičen, pomoč nujno potrebna.

Zemun, 18. maja. V Prištini se je vršil shod Albancev, ki je bil naperjen proti srbskim četam. Na shodu so sklenili, klati po srbskih vaseh. Začeli so v vasi Kučeviste, kjer so umorili 20 Srbov in jih razsekali na kose. Kmetje so ostanke trupel pripeljali v Skopje.

V Monastiru se je včeraj razletela bomba, ki je ubila deset oseb. Našli so še tri druge bombe. Zaprl se več oseb.

Kriza na Ogrskem.

Kraljevi pooblaščenec Burian nadaljuje posvetovanja z voditelji opozicije. Izjavil je, da izvrši stavljeno mu nalogo do ponedeljka. O uspehu namerava vladarju poročati v torek. Najbrže pokliče vladar v zaslisanje zopet Košuta. Košutovci izjavljajo, da je predlagal Burian voditeljem opozicije: Vladar je voljan poveriti sestavo novega ministrstva opoziciji in želi, da postane novi ministrski predsednik Košut. Smisel adrese naj se natančno razloži, predno zaslisi vladar Košuta ali kakega drugega politika. Vladar želi, da se izločijo vojaške zahteve, ker vladar ne more več priznati, kolikor je priznal odboru devetorice in ne more dovoliti zlasti ogrskega poveljnega jezika. Cesar ne ugovarja samostojnemu carinskemu ozemlju, a zahteva da se odobri sedanja nagodba neizpremenjena za dobo 10 let. Že sklenjene trgovinske pogodbe z Italijo in Nemčijo naj se odobre in opusti sodno postopanje proti Tiszi, ker ju je sklenil. Hitro naj se rešijo ostale trgovinske pogodbe. Vladar zahteva zvišanje vojaštva in odobritev 450 milijonov za armado. O notranjih političnih vprašanjih pa ni izjavil vladar ničesar.

Slovenci na Dunaju.

Z Dunaja, 18. maja.

„Take lepo in prijetno še ni bilo nikdar v „Straži“, kakor danes;“ ta glas se je slišal od vseh strani zadnjó nedeljo, ko je „Straža“ uprizorila lepo igro „Sveto Nežó“ in so prvič nastopili društveni tamburaši polnoštevilno! Udeležba je bila toliko, da je bila prostorna dvorana ta večer premajhna. Pred kratkim se je pisalo prezirljivo o igrarh à la „Sv. Neža“, češ, s takimi igrarji hočejo izobraževati slovensko ljudstvo! Z druge strani smo zopet slišali, da igra „Sv. Neža“ ni pripravna, da bi se uprizorila na Dunaju, češ, da je le za priproste ljudi! — A dunajski Slovenci — in med udeleženci je bilo tudi mnogo odličnejših rojakov — so pokazali toliko zanimanje za igro „Sv. Nežo“, da so dovolj jasno ovržena vsa taka in podobna očitanja! Opazili smo zadnjič tudi več Slovencev in Slovenk, ki še niso bili nikdar v „Straži“,

a so sedaj prišli prav zaradi te igre! Saj je pa tudi igra v resnici dramatična. Kako močno vpliva na gledavca nepremagljiva stanovitnost krščanske device!

Ob tej priliki opozarjamo, da so med Schillerjevimi dramami najlepše zadnje, v katerih nam slika veliki pesnik dušno moč katoliških junakinj. In tudi v svetovnoznanim dunajskem opernem gledišču se poje vsako leto 19. novembra Lisztova opera „S v. E l i z a b e t a“ in vselej je gledišče napolnjeno!

Gospodične igravke — članice društvene pevškega zbora — so se jako potrudile, vsaka v svoji vlogi, da se je dejanje lepo vršilo, za kar jih moramo le pohvaliti in jim biti hvaležni. Posebno se je pokazala Klavdija (gdč. M. Plevel) pri vsem svojim nastopanju res kot „ženska krepke volje“. Simfonijski je dovršeno igral gosp. phil. Adolf Robida, ki je kot član izobraževalnega odseka „Straže“ v kratkem času izvršil lep kos izobraževalnega dela. Tudi za krasno inscenacijo se moramo njemu srčno zahvaliti. Krasen je bil konec igre z živo sliko!

Končno moramo izreči tudi kapelniku tamburaškega zbora, gospodu Franu Fras u, popolno priznanje, da se mu je posrečilo v tako kratkem času doseči lepih uspehov, ki so v čast njemu in marljivim tamburašem!

Pozdravili smo v svoji sredi g. državnega poslanca dr. Žitnika, kateremu presčna hvala za simpatije!

Izpred sodišča.

Otrok se opek el. Neko popoldne okoli 2. ure je šla Marija Jejčič, sestrična žena na Erzelju, k sosedu s prošnjo, da bi ji prinesla iz Vipave nekaj obleke za njenega dva meseca starega otroka. Dve leti staro Marijo in štiri in pol leta starega Jožeka je pustila doma in jima naročila, da naj je doma veži počakata. Jejčič se je pri Gecovih pogovarjala o vinskih kupih in se tam malo dalj pomudila. Kar je zaslislala od domače hiše krik. Hitela je z Jožefo Gecovo, katera je pred njo tekla, domov in tu je videla z vodo obliko malo Miciko, ki pa je bila po životu opečena. V svoji zmedenosti jo je nesla v posteljo ter ji čreveljčke sezula; drugi dan je otrok umrl. Mali bratec je s papirjem ogenj zanetil. Obdolženko je sodišče oprostilo.

Vipavske novice.

Dežmanove grablje se zopet šopirilo po vipavskem trgu; prav bi bilo, da bi vsakteri tistih gospodov, ki po javnih lokalih oziroma v javnosti zaničuje svoj materni jezik — stopil na tiste „znane grablje“, da bi ga krcnile po zobeh.

Egiptovska očesna bolezen, ki je bila zelo hudo razširjena med šolskimi otroci v Vipavi in tudi po celi gorenji vipavski dolini, je skoro ponehala; šolski pouk se je večinoma zopet pričel.

Tukajšnja mesarja sta zopet podražila meso.

Kje je olupševalno društvo v Vipavi? Ni ga! Mogoče, da so se intererirani gospodje z bali pregloboko seči v žep?

Na ogradi, ker je sejmišče za živino, sadijo mlade lipe. Mogoče, da naši prebrisani občinski očetje nameravajo na tem prostoru napraviti za ta „rogate gospodo“ drevored? Vendar je nekaj še usmiljenja pri teh možeh!

Nagla smrt. Na dan sv. Florjana, ki se v Vipavi praznuje kot zapovedan praznik, je šla neka vdova Franciška imenovana Jamškova proti Vrhpolju na sprehod s svojimi tovaršicami. Komaj je došla v Vrhpolje jo napade slabost in na mestu takoj umrje. Bila je pridna in bogaboječa žena.

Na sv. Florjana dan imelo je gasilno društvo sv. mašo ob 8. uri zjutraj, katere se je udeležilo okoli 15 članov. Popoldne istega dne so pa „gasili“ žejo „pod skalo“ pri kateri „gasitvi“ je pa bila udeležba mnogobrojnejša.

Liberalni uradniški občinski odbor, ki je prepovedal beračiti ob sobotah trškim revežem po hišah, je sedaj še orožnika začel pošiljati za njimi, da jih odganja od beračenja. Torej reveži vipavski le ležite živi v grob! samo, da tistim ubogim preganjavcem ne bode odslej treba vinarjev šteti. Ti preobloženi kmet, trgovec in obrtnik, baš pa za reveže skrbel sam pri občinskih nakladah, od katerega davka pa boše uradnik popolnoma prost, kakor tudi od beračenja, in stem tudi „upamo“ postal bogatejši.

Občinski odbornik Dekleva predlagal je v neki občinski seji, da naj se odslej goveja živina goni na vodó napajat na verigah ali pa na vrveh, da ne leta in divja po trgu prosta kakor tam na pašniku, ker je nevarnost, da se ne pripeti kakšna nesreča, posebno pa med časom ko ljudje iz cerkve oziroma kadar otroci iz šole grede; da bi se vsaj med tem časom ne

gonila živina na vodo, to je želja večine prebivalcev vipavskega trga. Ali proti temu edino pametnemu in koristnemu predlogu uprlo so je mnogo odbornikov posebno pa še ta stari občinski oče Lekan.

Nedeljski počitek na pošti. Z 7. majem vpeljal se je na tukajšnji pošti povečani nedeljski počitek kakor je bil doslej, in sicer opoldansko pošto ki iz Postojne dohaja ob pol 12 uri predpoldnem odslej ne bode pismenoša ob nedeljah običajno raznašal. S tem je pa ljudstvu slabo vstreženo, ker je ta pošta najpoglavitejša in najbolj prometna; ker s te pošto dohaja najvažnejša pisma oziroma dunajski in ljubljanski listi in druge. Merodajni krogi naj to stvar razmotrivajo, da se stvar nekoliko predrugači v smislu ljudske kakor tudi poštinih uslužbencev — koristi.

Novice iz litijske okolice.

Letošnja letina utegne biti tu bolj srednja; ozimna setev je po mnogih krajih prav redka. In tudi prva košnja, sena in detelje, bode letos mnogo slabša kakor je bila lani, ker je mnogo žlahtne trave pozeblo. Tudi črvi in miši so napravile po travnikih in poljih mnogo škode. Zraven pa še ti uhati zajci objedajo po vrtilih in zeljničnih nasadih.

Sadno drevje si je po hribih nadejalo mnogo cvetja. Po dolinah prav malo.

Volitev v občinski odbor se bo v kratkem vršila na Vačah.

Z gugalnice je padla 13letna Helena Kimovec v Ponovičah in si zlomila v rami levo roko. Minoli teden se je povrnila iz ljubljanske bolnišnice in toliko okrevala, da je izven nevarnosti.

Umrli je veleposestnica v vaški župniji v deviški starosti okrog 70 let. Zupstila je lepo premoženje. Ljudje so ji rekli ta bogata Drnovškova Katra.

Ukradeni sta bili v nedeljo 14. t. m. šentlambertschemu g. županu dve ovci na paši.

Na Savi so dobili novega gospoda župnika. Župljani so ga sprejeli prav častno in z velikim veseljem.

Kupujte narodni kolek!

Urhniške novice.

Katoliško rokodelsko društvo je dne 14. t. m. priredilo veselico, ki se je dobro obnesla. Predstavljal so marljivi naši pomočniki znano igro „Garcia Moreno“. Igra je precej težavna, zato igralci zaslužijo tem večjo pohvalo. Občinstvo je bilo splošno zadovoljno. Pogrešali pa smo nekaj znanih oseb.

Mlekarska zadruga ima v nedeljo popoldne ob 3. uri v „Katol. domu“ izredni občni zbor. Udje so povabljeni, da pridejo.

Lepi Johan visoko nosi glavo, ke dar je z „Narodom“ v roki na agitaciji. Svetujemo mu, naj ne hodi v žrvjavo po kostanj za druge. Sicer pa se čudimo, da Johanu diši kruh, ki ne prihaja iz liberalnih rok. Tudi narobe svet.

Nekaj tajnosti o tajniku. Med občinsko pisarno in domom našega gospoda tajnika tam za vogalom je gostilna. No, to ni nič hudega, tudi ni čudno, ako se gosp. tajnik rad ondi oglašja. Čudno je le, da skalo vali na goro. Gospod tajnik, nikar se preveč ne trudite; smilite se nam v istini, ker drva nosite v gozd. Ali ni morda tako?

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Belokranjske novice.

b Strela udarila je preteklo soboto popoldne v Tribučah pri Adlešičih v zvonik. Ondotni cerkvenik je hitel zvonit ob hudi uri, a doletela ga je z njegovo hčerjo vred nepričakovana smrt.

b V Petrovi vasi pri Crnomlju je bil izvoljen po večmesečnem čakanju radi pritožb pri občinskih volitvah županom mož poštenjak J a n e z G r a h e h iz Petrovevasi št. 15. Bog živi vrle odbornike in posebno novega župana, ki je vreden svojega prednika Jan. Kočevarja!

b Okrajni šolski svet črnomeljski dopisuje vsem uradom v n e m š č i n i. Opetovano smo že grajali to početje. Upamo, da se bodo gospodje sedaj vendar zganili in sledili zgledu krških tovarišev in proglasili slovenski jezik uradnim jezikom v tem zastopu.

Novice iz Kranja.

Spokorjen grešnik. Akoravno še ni velikončni čas preteklo, se je vendar že „Gorenjčev“ uredništvo tako temeljito spreobrnilo, da bi niti verjeti ne mogli, ako bi ne brali črno na belem. Pred kratkim je namreč prinesel „Gorenjec“ več prav debelih lažij, katerih pri najboljši volji niti njegovi najzvestejši pristaši niso mogli požreti. In „Gorenjec“ je moral hoče ali noče drugo soboto popravljati. Ker ga pa radi tega nihče ni pohljal, hvali se zadnjo soboto sam, kako pošteno postopa, obenem pa imenuje „Slovenčevega“ dopisnika — falota. To je seveda — tudi pošteno! Ne, mi se z ljudmi „Gorenjčeve“ baže ne bomo kregali radi poštenosti, pač pa bi lahko dokazali iz „Gorenjcev“ samih, da se je že neštevilokrat vedoma poročala neresnica o „Gorenjcu“, oziroma njegovemu šefu redakterju neljubih osebah. Naj se le spomni, kaj je že vse pisal o g. dekanu, župnikih, kaplanih, profesorjih itd. in potem naj logično premisli, zasluži li dopisnik „Slovenca“ ime falot, ali pa — kdo drugi? Za dame pa z ozirom na „Gorenjčeve“, „popravke“ rečemo samo to: Iz verodostojnega vira smo slišali, da se je o „Gorenjčevem“ članku o denunciaciji prizadeta oseba izrazila približno tako-le: „Jaz sem s Pircem o tem že govoril in mu rekel, naj tega nikar ne daje v „Gorenjca“, ker je že v „Narodu“. Pirc je pa rekel, da bo vseeno dal tudi v „Gorenjca“, ker je tako lepa prilika, da udari po teh dveh (po g. K. in D.); jaz bom zdaj šel k Pircu in mu rekel, da mora v soboto dotično notico popraviti.“ — In res — v soboto je že prišel popravek — a samo gledé g. K. O. g. D. se je pa „pošteno“ molčalo, kakor da bi res on bil denunciral! Po tem pojasnili, ki nam ga je izsilila notica v zadnjem „Gorenjcu“, vprašamo uredništvo: Kdo je falot? — Vsakemu svoje!

Pri sv. Joštu bo binkoštni terek shod mladeniških Marijinih družb dekanije kranjske.

Kranjski okrajni šolski svet bo baje sklenil na predlog g. C. Pirca po vzgledu krškega v prihodnji seji — samoslovensko uradovanje.

Tovarno za usnje bo g. K. Polak razširil že letos, kakor čujemo. Prav je, da napreduje naša domača industrija!

Hospitacija za učiteljstvo kranjskega okraja se je vršila v Smartnem pri Kranju. Predaval je g. Rojina o metodičnem predavanju pesmi. Takoj po predavanju se je ob splošnem odobravanju povdarjalo, da naj se zaradi hospitacij razne osebe ne napadajo po političnih listih na surov način. Naj si zapomnijo to tisti slavni biologi, ki snujejo zoper svoje tovariše kompote, zanašajo politiko v šolo in odtod v svoje glasilo „Gorenjca“. Če se ponove še enkrat taki direktni in indirektni osebni napadi, kakor zadnjič, prizadetim gospodom ne prizanesemo več.

Kakšno vreme bo jutri, to zanimala marsikoga izmed nas, pa se lahko izve vsak dan na naši pošti, ki dobiva poročilo od meteorološkega urada na Dunaju. Tudi ključ, ki razjasni okrajšano telegrafično poročilo, je izobešen. Napoved vremena za drugi dan pa je le pogojna, dasi zelo verjetna.

Glavna trafika v Kranju se nahaja odslej v prodajalni g. Rajmunda Krisperja, ki jo je prevzel po zadnjem razpisu

Izkopine v Lajhu na mestnem svetu, ki jih vodi muzejski kustos dr. Smid, so jako zanimive. Več sporočimo, ko bo izkopavanje končano.

„Gorenjec“, političen in gospodarski list, ki izhaja v Kranju za neodvisne kmete, prinaša zadnjo soboto za uvodni članek, ki obsega tretjino lista „Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev“. V tem članku pravi: kdor želi natančneje proučiti društvena pravila, naj se blagovoli obrniti ali na društveno vodstvo v Ljubljano, ali pa na uredništvo „Gorenjca“. Neodvisni kmetje — učitelji Lapajne, Grmek, Fabinc, kaj ne. vam manjka kmetov, „Gorenjcu“ pa gradiiva!

Idrijske novice.

Nov dar Idriji. Splošno govoré, da izgubimo okrajno sodišče. Ne vemo, koliko bi jih bilo s tem zadovoljnih. Če se že ne pobijamo, ako ne krademo in goljufamo, pač ni primerno, da bi Idrijčane za njih vrline ponižavali. Kaj pa okolica? Z Vojškega pač ni tako blizo v Logatec in iz Gorenje Kanomlje že dosti napravi poti, kdor ima kaj s sodiščem, ako gre do Idrije. Vrhutega naj gosposka, ki je proti idrijskemu sodišču, pomisli in upošteva, koliko imamo v idrijskem sodnem okraju hranilnic. Okrajna hranilnica in posojilnica je imela prometa nad 3 milijone kron. Poleg nje pa prav dobro delujejo še hranilnice na Gorah, na Vojskem, v Žireh, v Črnem Vrhu in ljudska v Idriji, ki je imela v preteklem letu nad 320.000 kron prometa. Ako pride kaka vknjižba na vrsto, ali naj ubogega prosilca hranilnica pošlje v daljni Logatec?

Prostori so res manj primerni, ljudstvo je pa pri tem popolnoma nedolžno. Grad je res že star. Sezidali so ga Benečani. Ako ni več primeren za današnje potrebe, naj se pač sezida kaj novega. Ali naj počakamo, da zopet pride Lah ter kaj novega postavi? Stroškov za javno korist se pač ni preveč bati. Pa so že ljudje v Idriji, ki imajo sicer veliko moč, pa čudno pamet. Kdaj bi bili lahko že imeli lepo poštno poslopje! Na delo torej erar, oziroma govorite možje, ki imate veliko moč pri erarju in občini!

Prijatelj ljudstva. Pred kratkim so rudarji, ki je že 36 let pri rudniku, izmetali iz eraričnega stanovanja vso njegovo opravo. Mož je bil z družino brez strehe. Gospod dekan kot poslanec je posredoval, da je smel omenjeni delavec vsaj robo spraviti v nekdanje gledališče. To je žalostna zgodba v dolgi vrsti bridkih ur, ki jih doživljajo delavci „Slov. Narod“ je popisal ta dogodek prav obširno. Skladamo se popolnoma, da obsoja to dejanje. Čudili pa smo se, zakaj si „Narod“ ne upa popisati, koliko pa se denarja izda za razne stvari, ki bodo prišli le posameznim nedelavcem v prid. Mi molčimo o tem, ker bo takoj, ako kaj omenimo, zavajal znani „Narodov“ dopisnik: „Poglejte, kako zabavlja nad uradniki!“ Seveda, volitive so blizu, zato ljudstvu malo peska v oči, z resnico pa ne na dan. Ako je naprednjakom res kaj za ljudstvo, naj posvetijo povsod tam, kjer je gnjileba.

Izgubil se je 20letni mladenič Podobnik. 15. t. m. je šel zjutraj od doma, od tedaj ni duha ne sluha o njem.

Majnikov izlet je napravila podružnica Slomškove zveze v Žiri 11. t. m. Udeležilo se je izleta 24 članov, oziroma prijateljev. Dopoldne je bilo zborovanje, potem skupno kosilo, nato je prepeval izborni kvartet neutrudno, vmes pa so se vrstile raznevrstne napitnice.

Podzaloga tobaka se oddaja v Idriji. Proverzica jo oskrbuje sedaj gosp. F. Lapajne. Zato dobiva 1500 kren letno. Ob licitaciji je ponudila 800 K. Bili so trije ponudniki.

Jeseniške novice.

Kje so obljube? Nekateri predstojniki v tovarni so že pozabili, kakšne sklepe in obljube so naredili ob času lanskega štrajka. — Tako se je sedaj enekrat zgodilo, da so se nekateri zelo odurno in naravnost krivično vedli do delavcev. Eden teh gospodov je delavke zopet začel kar pretepavati. Čudno je tudi njegovo vedenje do delavke, ki je bila bolna 14 dni. Naj ta gospod in drugi njemu podobni ne sejejo novega razburjenja med delavstvo.

Kopališče za valjavce v tovarni popravljajo, kar je vse hvale vredno. Saj ravno valjavci vsled vročine največ trpijo, kopališče pa je bilo sedaj že tako zanemarjeno, da ni več bilo za rabo.

Lažnjivci v „Jeseniški straži“. Tovarniški delavec in gostilničar P. Rozman nam piše: Že nekaj tednov sem pisarijo večni študentki v „Jeseniški straži“, da sem agitiral in celo vložil manifest za savsko nemško šolo in ravno tako tudi g. Bernard. Izjavljam, da je vse to nesramna laž; onemu pa, ki mi dokaže nasprotno, obljubim 1000 kren nagrade. Sedaj pa le, pokonci, liberalni študentki in pisarji, 1000 kren boste zaslužili če dokažete svoje lažnjive trditve. Urednik „Jeseniške straže“ pa ni toliko resnicoluben, da bi lažnjivo trditev popravil in dal resnici čast, ker „Jeseniška straža“ še nadalje svoje omejene bralce vleče za nos. Smešno je, kako se „Straža“ od druge strani priljuje nam delavcem. — Nam pa je še dobro v spominu lanska stavka in še vemo, kako so se liberalni mazači tedaj obnašali proti nam. Zato pa sramota za vsakega delavca, ki vzame v roke „Narodovo“ zaveznico.

Predor na Hrušici prevrtan. „Vendar enkrat“, je vsakdo zaklical preteklo sredo, dne 17. maja, ko se je popoldne pobilskovo raznesel glas, da so dopoldne okrog 9 ure v sredini predora kranjski delavci trčili s koroškimi. Veselje med delavci je bilo veliko. Seveda bo trajalo dokaj časa, predno bo predor v celoti dovršen.

Električno železnico s Save na Javornik je začela graditi ta teden tovarna.

Zanimiva zgodovina jeseniške šole. Deželni šolski svet je 19. febr. 1899. sklenil, da se štirirazredna šola na Jesenicah razširi tako, da se za 3 in 4. razred vpeljeta dva dekliška razreda, prva dva razreda pa bosta ostala tudi nadalje neločena. To se ni izvršilo, pač pa so napravili paralelke v prvih treh razredih, v 3. razredu celo dve; v vseh razredih so ostali otroci neločeni po spolu. Za razširjenost šole bi se moralo zidati novo šolsko poslopje na parcelah št. 733/1 in 735/1 davčne občine Jesenice. — Ker so se vsled zgradbe nove železnice razmere izpremenile in je ta prostor za šolo postal nepripraven, izrekli so se krajni šolski svet in drugi faktorji, naj se za Savo napravi nova šolska okoliš in za ta okoliš naj se

zida nova šola. Kranjska obrtna družba je ponudila parcelo št. 287/2 davčne občine Jesenice za šolsko poslopje. To je bilo leta 1902. Deželni šolski svet je v soglasju z deželnim odborom 2. novembra 1903 prenarobil sklep od 19. februarja 1899. in sklenil: Na Jesenicah se opuste paralelke, nova šola, 4razrednica pa naj se zida na Savi in vsolajo naj se otroci s Save in Senožet. — Učni jezik na novi šoli bo slovenski, nemški jezik obliगत predmet v 3. in 4. razredu. Gotovo zanimivo je, kar se bere v tem odloku o učnem jeziku v novi šoli. Dobesedno se tisti odstavek glasi: „Was die sprachliche Einrichtung der in Sava zu errichtenden Volksschule anbelangt, erscheint dem k. k. Landesschulrate der vom Ortsschulrat und von der Gemeinde Assling gestellte Antrag, dass der Unterricht an der Volksschule in Sava utraquistisch nämlich in allen Classen in beiden Landes sprachen erteilt werde, nicht zweckmässig.“ Torej krajni šolski svet in občinski odbor sta zahtevala utrakvistično šolo, da bi se v obeh razredih tudi že v prvem ne le poučeval nemški jezik, marveč da bi se tudi poučevalo v nemškem jeziku. Zahtevala sta šolo pouzorcuro koroških šol, kjer se otroci ne nauče ne slovenskega ne nemškega jezika. Deželni šolski svet je bil bolj previden in je odklonil tako zahtevo. Zoper ta odlok ni bilo nobenega ugovora v postavnem času Ugovarjal ni občinski odbor jeseniški, pa tudi ne krajni šolski svet. Krajni šolski svet ni ugovarjal v postavnem času, ker mu predsednik odloka ni predložil, a ugovarjal je takoj, ko mu ga je predložil — V sedanjem krajnem šolskem svetu sta samo gg. Trevn in Schrey stara uda. Isti čas 10. jul. 1904. pa je občinski odbor bil zadovoljen z razdelitvijo šolske občine in se izrekel za posebno štirirazrednico na Savi, ko je krajni šolski svet zahteval eno samo skupno šolo. „Slovenec“ je takoj opozoril na nevarnost, ki preti Jesenicam v narodnem oziru, ako se uresniči sklep občinskega odbora V seji 13. novem. 1904 je občinski odbor z večino glasov premenil svoj prvotni sklep, pridružil se sklepu krajnega šolskega sveta in zahteval eno samo skupno šolo. Nemci so vložili protest, podpisali so ga tudi slovenski odborniki Noč, Markež in Plahutar. — Komisijonelni ogled prostorov pripravnih za novo šolo je bil 16. nov. 1904. V zapisnik sta dala občinski odbor in krajni šolski svet razloge, zakaj zahtevata skupno šest ali osemrazredno šolo in sicer na parceli št. 166, katero je g. Trevn ponudil brezplačno. Nekaj časa je bilo vse tiho. Kar sredi marca letos okrajni šolski svet v Radoljci skliče za 19. marca nov komisijonelni ogled rekoč, da parc. št. 166 ni pripraven prostor za šolsko poslopje, čeprav je komisijonelni ogled od 19. maja 1904 ta prostor spoznal za pripraven. — Krajni šolski svet je vstrajal pri svojem sklepu in odgovoril, da komisije ni treba in se je ne vdeleži. Komisija je prišla in kranjska industrijska družba je ponudila 2800 do 2900 m² od parc. št. 313 in 314/1 v Grobljah brezplačno, deželni šolski sklep pa je 15. aprila 1. 1905 ovrgel vse ugovore zoper posebno štirirazrednico na Savi in razdelitev šolske občine sklicujoč se, da zoper njegov odlok od 2. novem. 1903 ni bilo nobenega ugovora v postavnem času, in je tako postal pravomočen ter odredil: Ustanovi se nova šolska občina za Savo in Senožeti ter za to šolsko občino zida štirirazrednica v Grobljah na parc. št. 313 in 314/1. Ko se je to izvedelo, završalo je zlasti na Koroški Beli. Tam so zidali veliko štirirazrednico, a otrok brez Senožeti je le za dvorazrednico. Občina naj bi bila torej toliko tisočakov vrgla proč, šola naj prazna stoji? Zakaj so dovolili zidati tako šolo, če so vedeli, da ne bo zadosti otrok? Občinski odbor in krajni šolski svet na Koroški Beli sta se zbrala k seji in sklenila vložiti ničnostno pritožbo zoper odlok deželnega šolskega sveta Ravno tako sta storila tudi jeseniški krajni šolski svet in občinski odbor. Odlok deželnega šolskega sveta od 2. nov. 1903, s katerim so se Senožeti odtrgale od Koroške Bele in priklopile novi šolski občini, ni mogel pravomočen postati, ker ni bil naznanjen niti občinskemu odboru niti krajnemu šolskemu svetu Kor. Bele, torej tudi nista sploh mogla ugovarjati, odprta mora biti pot na višjo inštanco — In tako bomo zopet čakali in čakali, in zidanje nove šole se bo še zavleklo. Nekaj pa ima dobrega ta boj za skupno šolo na Jesenicah. Slovenska zavest se je vzbudila v tem boju Občinski odbornik Markež, ki je protestiral z Nemci zoper skupno šolo, je pri zadnji občinski seji dne 14. t. m. preklical svoj protestni podpis in izrekel, da je tudi on za skupno šolo. — Može, ki so prej bili za posebno šolo na Savi, so spoznali, kakšne hude posledice bi to imelo v narodnem oziru za Jesenice, in so sedaj odločno za skupno slovensko večrazredno šolo. — Neustrašeno naprej!

Otroci s Senožet hodijo v jeseniško šolo že več let, ne da bili postavno

vsolani. Jeseniška občina je morala vsled velikega števila otrok najeti posebno šolsko sobo, za katero plačuje mesečno po 30 K. Nikdar pa ni občina Kor. Bela prispevala kaj za šolske potrebe občine na Jesenicah, v zadnji seji 14. t. mes. sta sklenila občinski odbor in krajni šolski svet jeseniški, da se otroci s Senožet trpe v jeseniški šoli samo še do konca tekočega šolskega leta, a v prihodnje se ne bodo več sprejemali v tukajšno šolo. Otroci s Senožet obiskuje jeseniško šolo nad 70.

Učitelj Fabinc in interpelacija župnika Zabukovca v seji krajnega šolskega sveta 9. t. m. Ker je učitelj Fabinc odgovoril v „Jeseniški straži“ in „Slov. Narodu“ 13. t. m. na interpelacijo župnika Zabukovca, očitajoč mu trditve, katerih v interpelaciji ni in je v javnosti nastopil proti njemu, kot udu krajnega šolskega sveta na tak način, ki ga šolske oblasti ne smejo trpeti, objavimo to interpelacijo dobesedno: „Fotograf Pavlin je javno izložil fotografijo, ki ni nič drugega nego reklama za „Slov. Narod“. V družbi, ki se demonstrativno ogreva za ta časnik, je tudi g. učitelj Fabinc. Zaano je vsakemu, tudi šolskim otrokom, da je „Slov. Narod“ prepovedan ne le po naravnem zakonu, ker piše nemarno in v protiverskem duhu, marveč da je tudi naravnost prepovedan od višje cerkvene oblasti. Branje in priporočanje protiverskih časnikov in spisov je greh zoper prvo božjo zapoved, kakor uči katekizem, ki se razlaga otrokom v šoli. Ako kak učitelj šolskim otrokom priporoča „Slov. Narod“ ali vpriči njih odobrava njegovo pisavo, deluje naravnost nasprotno katehetu, ki mora obsojati branje protiverskih časnikov in spisov ter otroke tako pobujšuje in na njih vzgoje slabe vpliva, kar je gotovo zoper šolske zakone, ki zahtevajo versko-naravno vzgojo otrok. Kaj drugega kot odobravanje in priporočanje „Slov. Naroda“ pa je omenjena fotografija, ker je javno izložena na kraju, koder otroci mimo hodijo v šolo in iz šole in radovedno ogledujejo izložene fotografije? — Vprašam torej g. krajnega šolskega nadzornika: 1. Ali mu je znano, da je taka fotografija javno postavljena na ogled in ali ve, če je bila izložena z vednostjo g. Fabinca ali brez njegove vednosti? 2. Kaj misli ukreniti, da se tako pohujšanje šolskih otrok ne bo več godilo?

„Nedolžna fotografija“ je to pravi „Slov. Narod“. Seveda, nedolžno je njemu vse, kar počenjajo on in njegovi pristaši. Ali kdor to fotografijo je pogleda, na prvi pogled vidi, da ni tako nedolžna, marveč je res demonstracija za „Slov. Narod“, o kateri bi molčali, ko bi fotografija ne bila javno postavljena na ogled in ko bi v tisti družbi ne bilo učitelja. V čem pa je demonstracija? Cham drži v roki „Slov. Narod“ tako, da se razločno bere ime, s prstom kaže na list in se prav pomenljivo smeje, zraven njega pa občinski tajnik Hummer s prav značilnim smehom gleda na list čes: Poglejte mi ga pa bremo in kaj je vse notri! Poleg njega stoji učitelj Fabinc, ki istotako gleda prav pomenljivo na list in še nekaj drugih mož. Ni treba človeku posebne modrosti, da spozna na prvi pogled, kaj hočejo ti možje.

Krajni šolski svet ima po postavi z dne 9. marca 1879. dežel. zak. št. 13 dolžnost skrbeti, da se izpolnjujejo šolski zakoni. Točka deveta § 4. nalaga tudi dolžnost zlasti na življenje učiteljev, in šolski nadzornik mora paziti na didaktično-pedagogično stanje šole. Omenjena fotografija je pohujšanje za šolske otroke zato, ker na nji učitelj javno odobrava branje „Slov. Naroda“ in tako dela nasproti katehetu, ki mora ravno tisto obsojati. Ali je to pedagogično? Ali naj krajni šolski svet molči k temu? Ali župnik Zabukovec kot ud krajnega šolskega sveta ni prav ravnal, ko je povzdignil svoj glas zoper javno izložbo fotografije? Iz besedila interpelacije se razvidi, da je nastopil le zoper javno izložbo in le, ker je učitelj zraven pri demonstraciji.

A kaj pravi Fabinc? Da mu župnik očita pohujšanje „ker se nahaja med priznano „brezversko“ družbo“ (kako potvrjeno, ko trdi le „v družbi, ki se demonstrativno ogreva za „Slov. Narod“) in ker drži na sliki g. iurist Cham v roki „Slov. Narod“ (k a k o ga drži in k a k o se drugi drže, ne pove)! In kaj mu vse očita? Infamno lemenatarsko denunciacijo, šikaniranje, in še drugo. Kako mogočno doni njegova izjava: „Zaukazal pa sem sedaj g. Pavlinu izrecno, naj bo slika izpostavljena, da si ne boste morda domišljevali, da se kdo vaše neznatne osebe boji“.

Fotograf Pavlin — sluga Fabinčev. Fabinc ukaže, Pavlin zvesto uboga. „Nedolžna fotografija“ je obešena še sedaj javno in tako nizko, da jo saj morajo tudi šolski otroci dobro videti. Tako Pavlin dela reklamo za „Slov. Narod“ in — za se. Zapomnimo si!

Dalje v II. prilogi.

Dnevne novice.

Kranjski deželni zbor in „Narodove“ laži. Te dni je „Narodovo“ uredništvo zopet slišalo travo rasti. Napisalo je članek, v katerem pravi, da so „klerikalci napeli vse sile, da bi bil sklican deželni zbor kranjski, a vse napenjanje in beračenje je bilo baje zaman, osrednja vlada jim je dala naravnost zausnico, da ni sklicala dež zboru itd. Pri tem se je za zabelo tudi zlagal, „da vlada podkupuje sicer klerikalce“ z denarjem. K tej opazki bi samo pripomnili, da za peč ne gleda kdor za pečo še ni bil in da je skoro gotovo liberalna stranka tista, s katero vlada tako „operira“, ker sicer bi ne bilo razumljivo njeno vladno obnašanje. Kar se tiče dež. zbora, se od naše strani ni storil niti korak za to, da bi bil sklican. To je stvar večine dež. zbora, njena stvar je, da premišljuje, ali se naj skliče ali ne. Mi o tem nismo besedice črh-nili. Merda so se liberalci prizadevali, da bi se deželni zbor sklical, a so pogoreli. Merda so sami mledovali, da se naj ne skliče, ker se boje pokazati v javnosti svojo zvezo. To je njihova stvar. Mi nimamo vzroka po-ganjati se za sklicanje dež. zbora: liberalna večina sedi v blatu in naša naloga ni, da bi jo reševali. Naj ostane notri! „Narodov“ članek je bil le prirojen za omejene nje-gove čitatelje. Preneumno bi bilo se z njim dalje pečati. Rečemo jim pa le: Od naše stranke se ne bo storil nik-darnoben korak zasklicanje kranjskega dež. zbora. Da se ni sklical, pomenja popolno brezvplivnost nem-ško slovenske zveze, na drugi strani pa strah barona Heina! Mi čakamo in se sme-jemo: „Narodovi“ neumnosti in pa strahu barona Heina!

Zmešan filozof je dr. Tuma. V Trstu je socialnim demokratom pridigal o veri ter jim klebasal tako zanimive stvari, da jih ne smemo utajiti „Slovenčevim“ brav-cem. Dr. Tuma je seveda nastal — to se pravi: on misli, da je nastal iz opice in sicer po „vaji možganov“. Pravi, da je bilo tisočletja treba „vaditi možgane“, preden so se tako izurili, da morejo proizvajati tako učenost, kakor jo podaja dr. Tuma. Go-voril je:

Tudi žival ima pamet, samo da je pri nekaterih bolj razvita, pri drugih bolj za-ostala n. pr. pes. Človek, ki se je tisoč let razvijal, je prinesel zaklad seboj, ki ga je podedoval od svojih pradedov, katerega so isti tisočletja zbirali; samo, da se ne za-veda.

To je tista stvar, ki žene dr. Tuma. da mora razlagati svojo učenost. Ti nesrečni možgani so tisočletja delali in se izpopol-njevali, pa niso žalibog vedeli, kaj in čemu se pravzaprav tako silno izpopolnjujejo. In še dandanes se človeški možgani ne zave-dajo — razen dr. Tumovih, ki so nemara za nekaj tisočletij preskočili druge. Dr. Tuma pravi, da je vera v Boga nastala iz toga, ker je človeku grem in blisk impo-niral. Modernemu človeku pa nič več ne imponira, in zato pravi dr. Tuma:

V 19. stoletju pa je človek toliko zna-nosti na dan spravil, da je človeku uče-njaku skoraj vse znano. Zato pa tudi vera peša, ker človek mnogo vé. In kadar bode človek vse vedel, tudi vere več ne bo.

Dr. Tuma je gotovo „človek učenjak“, sicer ne bi socialnim demokratem govoril, saj je pri njih znanstvenik vsakdo, ki mu nič ne imponira. A da je dr. Tuma toliko „znanosti na dan spravil“, nismo vedeli. Ve-liko prirodozlovcov pišeje o zagonetkah in uganjках, a dr. Tuma je prišel tako daleč, da mu je že skoraj vse znano v zraku in v vodi, na luni in na solncu. Samo malo je še treba, prav malo, pa bo vedel po-polnoma vse. In takrat bo vere konec. Takrat bo imponiral dr. Tuma samo še sam sebi. In tega se zaveda, kajti z avtoriteto kakega Buddha ali Zarathustra je v Trstu naznanil novi evangelij s proroškimi bese-dami:

Kaj naj delavec veruje? Delavec naj veruje vere nekaterih velikih mož, ki so prišli do ednostavnosti.

Tako je! Tuma je nekje bral o moni-zmu, pa ni dobro razumel in je prišel tako

— do „enostavnosti nekaterih velikih mož“. Kako se počuti ta „veliki mož“ v svoji „ednostavnosti“? popolnoma kemično, kajti v kemiji vidi on vir svoje mladosti. Kemičarji à la Tuma so dognali, da je „vse le ena tvarina“. Hočeš — nočeš — moraš priznati, da je vse, kar obstoji, bodisi težko ali lahko, živo ali mrtvo, vse je le ena tva-rina. Dr. Tuma na primer in stara bukev sta popolnoma ista tvarina, čisto enostavna in nič jima ne imponira. Pač nekaj je še, kjer se dr. Tuma ni mogel povspeti do popolne „ednostavnosti“ in kjer se zdi, da mu vendar še nekaj imponira. Piše nam-reč:

Bolj se razvija znanost, tembolj vera peša in bode prepadla čim bode dokazano, kdo da goni zadnjo moč.

Pri tisti „zadnji moči“ so se torej ustavili dr. Tumovi izvežbani možgani. On ve vse, skoraj vse, samo tega še ni iztuh-tal, kdo goni tisto zadnjo moč, ki suče sve-tovja, ki daje gorkoto in svetlobo in živ-ljenje. Seveda bo dr. Tuma tudi to rešil s kemijo v najkrajšem času in tedaj bo po-polnoma — ednestaven. Tudi njegovi po-slušavci se morali biti strahovito „edno-stavni“ ljudje, kajti „Rdeči Prapor“ priob-čuje to ednostavno neumnost pod naslovom „Znanstveno predavanje“ in obljubuje, da bo dr. Tuma o tem govoril še šest večerov! Upsjmo, da dotlej najde tistega, ki goni zadnjo moč!

Goriški knezonadškof mil. g. Andrej Jordan se je odpeljal v Rim skupno s škofom tržaškim.

Kako se z vojniki po-stopa? „Slovenec“ je že poročal, da so na ljubljanskem kolodvoru prijeli nekega vojaka, ki se je hotel odpeljati v Mengeš, pa se je delal mutca. Dotični fant je slaboumen postal pri vojaki. Od oktobra je bival v Pulju in se vedno nahajal v bolnišnici, ker mu je um otemnel. Ko je vojaška oblast izpoznala, da ne simulira, ampak, da je res slaboumen, poslala ga je domov. Toda, kar je očitno graje vredno, je pa to, da je moral fant iti sam brez spremstva od Pulja do Mengša. Le listek je imel pri sebi, kam naj se ga ekspedira. Po potu mu je bil pokraden ves denar. Ali ne bi mogla vojaška oblast naznaniti staršem, da bi mu šel vsaj kdo nasproti? Priporočamo ta slu-čaj poslancem!

P. Alojzij iz Parme, bivši gene-ral francišk. reda, posvečeni nadškof ptole-majski, je umrl 22. aprila po kratki bolezni. Lani je še vizitiral v smislu papeževe od-ločbe tri škofije v gornji Italiji. Po njegovi zaslugi se je izvršilo zedinjenje vsih frančiškanskih skupin v eno samo družino.

Zastava zagrebškega vse-učilišča izginila. Ko je bil cesar leta 1895. v Zagrebu, so dijaki zažgali na Jela-čevem trgu ogrsko zastavo. Dijaki so ta-krat imeli seboj svojo vseučiliško zastavo. Tedanja vlada je to smatrala za zloabo za stave in je vseučiliški „barjak“ shranila. Sedaj pa se dijaki potegujejo za to, da dobe zastavo nazaj. Na dijaškem shodu v avli je rektor Pliverić dejal, da so zastavo že iskali, a je niso mogli najti. Akademski senat je pripravljen v sporazumu z dijaštvom storiti vse, da vseučilišniki dobe novo zastavo. Dijaki so sklenili resolucijo, ki meri naj-bolj na to, da se poižve, kaj se je zgodilo s staro zastavo in koliko je resnice na ve-steh, ki krožijo o njeni usodi. Rektor Pliverić je izjavil, da bo predložil resolucijo senatu, oziroma vladi.

Radi pijanosti. V letu 1904. je bilo sprejetih v bolnišnico usmiljenih brat-ov v Gorici 48 oseb, ki so zbolele le radi nezmernega vživanja alkoholnih pijač. Od teh jih je 9 umrlo, 14 se ni izboljšalo zdravlje, 6 se je izboljšalo zdravlje, 23 jih je ozdravelo. Najmlajši pijanec je imel 12 let! V ženski bolnišnici sta bili dve bolnici, ki sta zboleli le radi nezmer-nega vživanja alkoholnih pijač.

Na gađu spal. Anton Svetlič, posestnikov sin z Viča, je spal te dni v bo-kavškem gozdu pri Dobrovi. Ko se prebudi, vidi pod seboj gada, na katerem je več časa spal.

V st. Vidu nad Ljubljano priredi odbor tamošnje čitalnice letos dve veselici. Prva bode dne 4. junija na korist Prešer-novemu spomeniku. Predstavljaljo bodo znane igrice „Deseti brat“. Po igri petje, šaljiva pošta in komični prizori. Druga veselica bode v avgustu ob 25letnici blagoslovljenja zastave.

Tržaške bombe pred du-najskimi porotniki. V ponedeljek se prične pred dunajskimi porotniki razprava proti 4 obtožencem zaradi znane tržaške bombe zadeve. Razprava je določena na devet dni.

Topovi na sv. Gori. Iz tr-žaške „Ednosti“ je naš tržaški dopisnik posnel vest, da so na sv. Gori topničarji že nastavili topove. Sedaj se poroča, da je bila to le vaja. No izključeno ni, da ima vo-jajska oblast s Sveto Goro posebne namene in da sa napravi ondi kaka trdnjavnica.

Čuden slučaj. Dne 18. t. m. je presv. škof dr. N. a g l birmoval v Po-virju, okraj Sežana. Prinesli so k birmo-vanju tudi 15letno bolno deklico Presv. škof videč, da je bolna, jo je v cerkvi po-sebno birmoval; botra jo je držala na na-ročju. Ko ji je presv. škof podelil zakra-ment sv. birmo, je deklica škofa pogledala in na tiho rekla: Mama moja! Botra jo je odnesla v zakristijo, in tam je deklica svoje dušo izdihnila.

Družbi sv. Cirila in Me-toda je izročila ravnokar trgovska trdka I. Perdan v Ljubljani kot prispe-vek od razprodaje družbenih vžgalic znatno vsoto 1000 K. Razprodaja družbenih vžgalic lepo napreduje in donaja družbi trajne do-hodke. Pozivljamo torej slovensko občinstvo, da kupuje le vžgalice družbe sv. Cirila in Metoda.

Nepoštena dekla. Ivan Pollak, posestnik in strojar v Kamniku se je pri-pravljaj na semenj v Lukovico. Naložil je usnja na voz. Ker mu pa doma primankuje prostora, je čez noč postavil voz v veže očetove hiše. Okoli polnoči je pa domača dekla Neža Sušnik z voza uzela nekaj pod-platov in tri črne kože ter to blago skrila v mrvo. Obsojena je bila na 3 tedne ječe.

Smrtna kosa. V Moravčah je umrl gostilničar in posestnik Anton Go-lob, v Spodnjem Kašlju pa posestnik, tr-govec, gostilničar in občinski odbornik g. Ivan Plevnik.

Šolske vesti. Imenovanje su-plenta g. V. Levičnika za pravega učitelja in voditelja realki je kranjski deželni šolski svet potrdil. — Za nadučitelja sta imenovana gg. Mihael Poklukar in Iv. Perk o. — Prestavljena sta g. Franc Mla-kar iz Ribnice v Smartno pri Litiji in Ma-tilda Gorjanec v Srednjo vas pri Ko-čevju. — Umrovljeni so: nadučitelj g. Mat. Rant, učitelj Gustav Grossman in učiteljica Ana Praprotnik.

Nevarnega tatu Jakoba Ki-meta je prijelo orožništvo v St. Petru.

Iz Kranjske Gore. „Jeseniška Straža“ — sicer popolnoma brezpomemb-ni listič — je že v več številkah napadal tu-kajšnje ljudi in posebno se je zaletela v odišlega gosp. organista Lukmana. Ker je splošno znano, da je duševni oče teh slabo skrupulanih dopisov znan zakotni pisac in faliran študent, zato mu svetujemo, naj pusti mirne ljudi pri miru, da ga ne bo burja kam drugam odnesla. G. Lukman je bil blag človek, ki ni imel nobenega sovražnika. Njegovih zaslug za izobraževalno društvo mu pa tak človek ne more kratiti.

Odlikovanje po smrti. C. kr. ministrstvo za bogočastje in uk je po-slalo priznanje č. g. Matiju Absecu, vpoko-jenemu župnemu upravitelju v Hetiču, ker je nad 20 let upravljal meteorološki po-stajo v Hetiču. Priznanje pa je došlo, ko je bil omenjeni gospod že mrtev.

Podporno društvo orga-nistov priredi svoj redni občni zbor dne 8. junija t. l. v Celju s sledečim spore-dom: Ob 10. uri slovesna sveta maša v župni cerkvi sv. Danijela. Pela se bode ju-bilejna maša, za mešan zbor in spremljavo orgel zložil F. Gruber. Op 105. Koral se bo pel iz regenburške izdaje, ker novih knjig še ni na razpolago. Tantum ergo in Genitori se bode pel iz zvezka, ki je last „Podpornega društva organistov“, zložil go-spod Karol Bernd. Koncem maše motet s štirimi posavni. Takej po maši se prične zborovanje, in sicer v poletni hiši gospe Plojeve, poleg orglarske šole na Bregu. Na-meravani koncert se opusti vsled tega, ker priredi „Celjsko pevsko društvo“ veliki koncert dne 1. junija. Udje „Podpornega društva organistov“ naj prinesejo svoje knji-žice seboj. Ako pa bi bil kateri zadržan, naj pošlje svoje knjižico vsaj do 1. junija društvenemu predsedniku gospodu Silvestru Sevtjuncu, organistu v Ptuj. — Torej dne 8. junija vsi organisti v Celje! Nobeden naj ne izostane brez posebnega vzroka! Vsak organist naj prosi gospoda župnika, da na ta dan ne priredijo kake pete maše ali kaj takega, kar bi mu branilo se udeležiti ob-čnega zbora. Vsak organist, kateri še ni ud „Podpornega društva organistov“, naj ta dan pristopi! Vse pemislake na stran! Tu se gre za naš obstanek! Ako se ne združimo, ni upanja, da bi se zboljšal naš položaj! Vse se dandanes organizira in si tako skrbi za bodočnost samo slovenski organist naj za-ostane? Ne, nikdar! Pomagaj si sam in po-magal ti bode Bog! Po tem pregovoru se ravnajmo in nastopili bodo tudi za nas boljši časi. V to pomozi Bog in sv. Cecilija!

Razno iz Suhe Kra-jine. Dne 27. aprila t. l. se je vršila jako burna razprava o razširjenju am-

bruške šole v dvorazrednico. Veliko ostrih, žalibog resničnih pritožb se je slišalo iz ust obč. odbora. Ljudstvo ni proti šoli. Prosilo je le g. okr. glavarja, da naj se še par let počaka. Mi ne moremo plačevati 5 do 6 let po 5 % šol. doklade, se klicali od-borniki, smo že tako preobloženi z davki. Cemu razširjevati šolo, ako imamo že več let le pomožne učitelje. Sklenilo se ni nič. Davkoplačevalci se bodo branili, dokler bo mogoče. Upajo, da gosp. okr. glavar ne bo storil nobenega koraka v škodo svojim pod-ložnim. Suha Krajina — te besede vsacega pretresejo ob suši. Lansko leto so ambruški farani po noči vezili vodo iz oddaljene Krke. Pridelali so komaj, da životarijo in sedaj še 13 000 K za 2. razred. Saj je otrok vsako leto manj rojenih. Leta 1900 je bilo rojenih 40 otrok in l. 1904. le 27. Ako bo tako šlo naprej, bo Suha Krajina brez prebivalcev. Doma so le starčki in otroci. Kdor je ko-lič kaj za delo, gre v Ameriko, kar cele dru-žine. — V o d o v o d a, ki bi veljal 200 tisoč kron, ne moremo vzdrževati, kar bi veljalo na leto do 4000 K, več kot plačuje davka cela občina. — P o š t n e m u s e l u, ki prinaša pošiljave v ambruško fare, se je najbrž kolo potrl, ker ga velikokrat ni; priti bi moral vsak dan razun ob nedeljah. Ljudstvo je radi tega jako nejevoljno. — Stariši ne pošiljajo svojih otrok v šole, ne, ker nimamo več raz-redne šole, ampak ker ne morejo plačevati. Tako veliko talentov ostane pozabljenih. Zasluzka ni nikjer. Mladičiči gredo raje v Ameriko, kakor bi stradali v šolskih klopeh. — V e č f a r a n o v.

Miliarija na Dolenjskem.

S Toplic se nam poroča: Ker je v začetku bilo pri nas pravo malo slučajev te bolezni, nismo hoteli o njej pisati, posebno zatega-delj ne, da ne bi oplašili tujcev, ki name-ravajo priti obiskat topliško kopališče. A ker je cela stvar že po uradnem potu prišla v javnost in se bolezen bliskoma širi, treba poročati tudi od naše strani. Prva je zbolela za miliarijo dekla Jozefa Strajnar, 21 let stara, iz Dol Gradišča. Skoraj teden dni je visela med življenjem in smrtjo, vsak dan ji je po večkrat odleglo in zopet hujše pritisnilo, vročina kar ni hotela odjenjati. Zdaj je iz nevarnosti, ker se je prišče že sušiti začel. Potem se je bolezen pojavila na Dolenjem Polju v dveh slučajih milejše oblike. Hujše je nastopila v Meniškivasi, v par dneh je pobrala dve blagi zakonski ženi: Marijo Jakše, št. 10 in Terezijo Fink, št. 18, prvo 34 drugo 44 let staro. Ta te-den je pa miliarija izbruhnila z vso srdi-tostjo in segla skoraj v vse vasi razsežne topliške župnije. Zdaj leži že blizu 40 oseb in bilo je samo danes zjutraj pri županstvu oglašenih 16 novih slučajev. Že danes je bilo osem bolnikov preveđenih in brčkone bo do noči še katerikrat zapel tužni zvon. Duhovnika sta vedno na potu. Strah je za-vladal med ljudstvom, ker bolezen tako na-glo skače od vasi do vasi in od hiše do hiše, ker sta unidve ženi v Meniškivasi tako hitro umrli in ker vsakega mrlča tak-koj odnese v mrtvašnico. Na vsako hišo, kjer leži bolnik za miliarijo, pride občin-ski sluga pritisnit lepak z napisom: radi bolezni prepovedan vhod. Nihče ne sme v tako hišo, ne sosedje, ne sorodniki. Na hišni prag ali na okno jim prineso mesa, kruha in drugih potrebščin. C. kr. okrajno glavarstvo je poostrišlo svoje odredbe: iz okuženih vasi ne sme nihče v šolo, v cer-kev, na semenj ali druga zbirališča. Vsaka vas zapade tej prepovedi, ko se je prvi slučaj pripetil. Prepoved neha šele potem, ko je zadnji bolnik ozdravel in tekem 14 dni nihče ni nanovo obolel. Vsak prestopek bo ostro kaznovan. Najbolj so prizadete vasi: Podturn 15 bolnikov, Obrh 3, Pod-hosta 2, Loškavas 2, Toplica 4, Gradišče 4, Meniškavas 3, Bušinec 1. Gor. Sice in Dobindol po 1 slučaj. Razmere številke se seveda vsak dan izpremenijo. Zbolele so do-slej samo ženske največ srednje dobe, ven-dar pa tudi dve 55 in 58 let stari. Veči-noma so poprej plele ali okopavale. Bo-lezen mora imeti začetek v zemeljskem iz-puhtevanju strupene sopenice vsled nena-vadno nestalnega vremena; po 5krat na dan dež in solnce. Včeraj sta na Toplici Lukčeva mati in hči krompir okopavali, po noči je obe dve napadla bolezen. Priča-kujemo več pomoči od c. kr. vlade zastran zdravstvenih pripomočkov, priporočamo se pa tudi dobrim dušam v molitev, da nam Bog odvrne nevarno in hučo bolezen.

— Drugi dopisnik nam poroča: V Rumanji vasi je obolel možič, ki je obiskal svojo sestro v Gor. Straži. Torej dokaz da je bo-lezen nalezljiva. Na Drganjih selih je obo-lelo več žensk. Zbolela je tudi soproga go-sпода deželnega poslanca Dularja v Jurki vasi. Na Vrhu pri Podljubnem in v Stran-ski vasi so bolnice že boljše; upamo, da okrevajo. Zdravniki gg. dr. Defranceschi, dr. Hubad in dr. Vavpetič so vsak dan na potu k bolnikom, kar je ob slabem vremenu jako utrudljivo in požrtvovalno. Okr. glavarstvo je po nasvetu zdravnikov izdalo stroge od-

redbe. Ljudje se ne smejo shajati, mrliči se morajo takoj odnašati v mrtvašnico in hiše razkužiti. Nujno potrebno pa je, da vlada pošlje še enega zdravnika, ker se domači res preveč vpreženi. Treba pomisliti, da je tudi mnogo drugih bolnikov, ki potrebujejo zdravniške pomoči.

Izlet zagrebške gimnazijske mladine v Krško. Krško, 11. maja 1905. Marijina kongregacija gimnazijske mladine v Zagrebu je priredila pretekli četrtek svoj najnišji izlet v Krško. Udeležilo se ga je nad 90 dijakov od III. do VIII. gimn. razreda. Spremljal jih je družbeni voditelj g. dr. Lončarič, nadškofov ceremonijar, nadalje gimn. katehet, 12 profesorjev in župnik iz Krapine. Z dopoldanskim vlakom so se pripeljali izletniki na postajo Rajhenburg. Pohiteli so na grič. Opat oo. trapistov jih je pristrčno sprejel ter jim razkazal samostanske znamenitosti. Iz Rajhenburga so jo krenili v Krško. Na vrtu g. Gregoriča jih je čakalo kosilo. O to je bilo veselje med hrvatsko mladino pod košatimi kostanji. V vrtnem salonu so sedeli pri mizi gimnazijski profesorji in drugi gostje. Marsiktera krasna napitnica se je tu spregovorila. Očitno so gospodje profesorji priznavali, da je Marijina kongregacija rodila prelepe sadove med učečo se mladino. Nekaj novega so se nam zdele besede gimnazijskega profesorja do družbenega voditelja: „Vi, gospod doktor, izvršujete patrijotično delo, ko neumorno in tako požrtovalno vodite našo kongregacijo; vi nam pomagate vzgajati nadepolno mladino“. Da te besede niso prazne to potrjuje vzgledno vedenje zagrebških dijakov. Vsa kdo mora priznati, da zbira kongregacija pod svoje okrilje cvet gimnazijske mladine. Ob pol 4. popoldne so se zbrali izletniki v farni cerkvi. S kratkimi, jedrnatimi besedami je pozdravil z lece mestni župnik g. I. Renier, Marijino kongregacijo. Navdušeno so na to dijaki peli lavretanske litanije. Dokaj domačega ljudstva je prišlo v cerkev. Po končani cerkveni slovesnosti so izletniki pohiteli še na prijazno Trško goro. Krasen je bil razgled proti Krki, na štajerske gorice in hrvatske griče. Seveda se je razlegalo veselo petje na okrog. Tako veselih obiskovalcev Trška gora gotovo že dolgo ni videla. A čas je hitro potekel, in vrtni se je bilo treba na kolodvor. Pristrčno smo se poslovili in večerni vlak je odpeljal drage nam goste proti Zagrebu.

Fotograf Andrej Čufar pri Markotu na Savi dela nov ateljer, ki bo otvorjen v enem mesecu.

Štajerske novice.

Š Dol. Tukajšnji župnik g. Anton Vetrnik si je v četrtek pri padcu teško poškodoval nogo. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Š Trbovlje. Umrli je v Retju 82 let stari Jakob Železnik (p. d. Očkun). Bil je hišni posestnik ter si je z varčnostjo pridobil lepo premoženje. Zapušča vdovo in dva otroka.

Š Celjski okrajni zastop. Iz zadnje razsodbe upravnega sodišča, katero smo predvčerajšnjim omenili, sledi, da ostane glede števila volivcev na obeh straneh pri starem.

Š Celjski sod. tajnik dr. pl. Ducar je zahteval, kakor našim bralcem znano, ed občine Svetina pri Celju, z nemškim dopisom poročila v neki pravdi. Župan Jelenc mu je dopis vrnil, ker ga ni razumel, in prosil slovenskega dopisa. Nato je sodnik Ducar ponovil zahtevo v nemškem jeziku in pritožil se zoper županstvo obenem pri okr. glavarstvu v Celju. Zaradi te stvari interpeliral je g. poslanec dr. Ploj s tovariši vodjo pravosodnega ministrstva v državnem zboru in pristavil naslednji do-datek: To je tipičen slučaj, kako c. kr. uradniki najnavadnejše jezikovne pravice slovenskega prebivalstva na Spod. Štajerskem namenoma kršijo.

Š Za nedeljski počitek. Štajerska namestnija v Gradcu je z odlokom od dne 16. maja izdala nova določila glede nedeljskega počitka pri produktivnih in trgovskih obrtih, ki omejujejo nedeljsko delo: Peki smejo delati najdalje do 10. ure popoldne in delo začeti zopet ob 10. uri zvečer. Slaščičarji, medičarji smejo izdelovati blago ob nedeljah od 6 ure jutraj do 1 ure popoldne. Prodaja je dovoljena med 16. sept. in 30. aprila ves dan, v ostalem letnem času pa od 8. ure jutraj do 1. ure popoldne in od 4. do 7. ure zvečer. Mesarji po vsej deželi izvz Gradec in Maribor od 5. ure jutraj do 10. ure popoldne. Pobjati živino je ob nedeljah prepovedano. Brivcem je ob nedeljah dovoljen posel od 6. ure jutraj do 12 ure popoldne. V trgovskih obrtih je nedeljska služba dovoljena v krajih z nad 6000 prebivalci, Celje, Trbovlje itd. od 6. ure jutraj do 11. popoldne. Po krajih, ki nimajo 6000 prebivalcev je posel v trgovinah dovoljen ob nedeljah od 6. ure jutraj do 12 ure popoldne; v krajih kjer se vrši božja služba, morajo med mašo biti trgovine zaprte. — Ta naredba stopi

takoj v veljavo; vsa prejšnja določila so razveljavljena.

Š Hotel „Zur alten Bierquelle“ v Mariboru je kupil pivovarnar Götz za 68.000 kron na dražbi.

Ljubljanske novice.

Ij Srebrno poroko bodeda prihodnji torek praznovala tukajšnji mesar in hišni posestnik g. Ivan Počivavnik in njegova gospa Berta. Ob pol 7 uri jutraj bo tem povodom sv. maša v cerkvi sv. Petra. Š: mnogo srečnih let!

Ij Olepševalno društvo v Rožni dolini pri Ljubljani pripravlja se tudi letos prav pridno za III. veliki sejem kateri se bo vršil dne 16. oziroma 23. julija z velikim vspehom Natančeve podatke priobči se pozneje. Pripomniti je, da je to društvo odstopilo namenjeno veselico mesto dne 2 oziroma 13. julija sl. pevskemu društvu „Slavec“, kar naj druge korporacije tudi na to veselico ozir jemati blagovolje. Ker bo letošnji III. sejem zelo razširjen in bo za postrežbo dobro preskrbljeno, bode sl. občinstvo povsem zadovoljno.

Ij Čedne razmere. Z Brega smo dobili jako veliko pritožb, ker se je zalega v neki hiši posebne vrste prostitucija. Mislimo, da bo zadostoval ta naš migljaj in da posvete meročajni krugi pozornost neki jako „dobroznani“ ljubljanski kovarici, obnašanju „dam“ na ulici in v katere gostilne hodijo plesati!

Ij K današnjemu naknadnemu naboru je prišlo 41 mladeničev od katerih je bilo potrjenih 7.

Ij Moderne razvaline si lahko vsakdo ogleda na stavbišču kranjske stavbinske družbe na Bleiweissovi cesti ob palači deželne vlade. Ali so te razvaline za obrazek deželnovladne palače ali kaj ker se nihče ne briga za to, da bi se ondi prostor očistil!

Ij Tatvine. Zidarju Alojziju Filipiču je ukradel neznan tat iz nezaklenjenega stanovanja v Krakovskih ulicah dva bankovca po 20 K. — Delavcu Ivanu Peteju je bilo ukradenih iz nezaklenjenega stanovanja 7 srebrnih goldinarjev. — Sivilji Leopoldini Budanovi je pa bila ukradena včeraj popoldne iz stanovanja v Križevniških ulicah, zlata ženska ura s srebrno verižico, vredna 66 kron. — Sinoči se je priplazil do sedaj še neznan tat v novo še ne dograjeno hišo Josipa Klemenca v Skofjih ulicah in ukradel zidarju Josipu Habiču več zidarskega orodja. — Sivilji Antoniji Klemenčičevi v Sodnijskih ulicah št. 10, so bili predvčerajšnjem ukradeni iz odprtega stanovanja 4 K vredni galoši.

Ij Nevaren sopotovalec. Marka Vičič, delavec v Boh. Beti se je vezil po železnici z Jesenic v Ljubljano. V svojem kovčegu je nosil seboj 3 kg dinamita, katerega je izmaknil kot mnen pri zgradbi bohinjske železnice. Sodišče ga je obsodilo na 3 tedne strogega zapor.

Ij Ljubljanska društv. godba priredi jutri zvečer društveni koncert za člane, in sicer v restavraciji pri Friedelnu (preje Fantini, Gradišče). — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, za nečlane 40 h.

Ij Površnik odnesel. Dotičnik ki je pretečeno nedeljo iz restavracije „pri novem svetu“ odnesel nekemu gospodu površnik se poziva, naj ga nemuda odda v omenjeni restavraciji, sicer se bo proti njemu postopalo drugim potem.

Ij Vrtno veselico v korist učiteljskemu konviktu priredi v začetku septembra „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“!

Književnost in umetnost.

* „Slovenske Matice“ XLI. redni občni zbor bo v sredo, dne 7. rožnika 1905. ob 6. popoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“. Vrsta razprav: 1. Predsednikov ogovor. 2. Letno poročilo tajnikovo za dobo od 1. rožnika lani do 31. velikega travna letos. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za l. 1904. 4. Volitev treh računskih presojevalcev (§ 9. lit. a) dr. pravil). 5. Poročilo blagajnikovo o proračunu za l. 1905. 6. Dopisna volitev društvenega odbora. Po § 12 društvenih pravil izstopijo letos iz odbora gg.: Finžgar Francišek, Grasselli Peter, dr. Lesar Jožef, dr. Murko Matija, Pajk Milan, dr. Starč Jožef, Svetec Luka, Tavčar Alojzij, Vavru Ivan in Zupancič Anton Razun njih bo občnemu zboru danes izvolili mesto izstopivšega dr. Karola Glaserja še enega odbornika za dobo treh let. V odboru pa še ostanejo gg.: Bartel Anton, dr. Detela Francišek, Dimnik Jakob, dr. Gregorič Anton, Hubad Francišek, dr. Ilesič Francišek, dr. Janežič Ivan, Koblar Anton, Kostanjevec Jožef, Levec Francišek, Majciger Ivan, Novak Francišek, dr. Opek Mihael, Orožen Francišek, Perušek Rajko, Pintar Luka, Pleteršnik Maks, dr. Požar Lovro, Senekovič Andrej, dr. Sket Jakob, Sušnik Ivan, Subic Ivan, Suklje Francišek, dr. Tavčar Ivan, dr.

Ušeničnik Aleš, Vilhar Ivan, Wiesthaler Francišek, dr. Zbašnik Francišek in Zupancič Vitibald. Vsaj 20 odbornikov mora praviloma bivati v Ljubljani, izstopivši smejo biti zopet voljeni. Pri volitvi treh računskih presojevalcev in pri volitvi odbornikov se vštetajo tudi zakonito podpisani volilni listki nenavzočnih društvenikov. 7. Posamezni navsveti in predlogi.

Razne stvari.

Najnovejše.

V blaznosti je v Monakovem žena železniškega uslužbenca Bilsa prerezala svojim trem otrokom vratove.

Srbske demonstracije. Iz Budimpešte poročajo: Pri odkritju Schwedlova spomenika v Zomboru so Srbi preprečili bakljado. V neki šoli so srbski dijaki razstrgali mažarsko zastavo.

Kdo so v Janini aretirani Rumuni? „Rumunski uradniki“, ki so bili v Janini aretirani in radi katerih je Rumunija Turčiji stavila ultimatum, so baje: pretendent na albanski prestol knez Ghika in njegov tajnik.

Krščanskosocialna zmaga. Pri občinskih volitvah za 21. dunajski okraj (Florisdorf) se krščanski socialci zmagali z veliko večino v tretjem, drugem in prvem volivnem razredu.

Dunajska vlada je določila, da se takoj da iz zaklada za po uimah oškodovanim 800.000 K za Dalmacijo.

Na milijone škode je napravila te dni povodenj po Italiji.

Oče morilec svojih otrok. V Berlinu je ustrelil mehanik Katz dva svoja otroka in sebe. Katz je bil jetičen. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da otroka ustrelil, ker bodeda skoro gotovo tudi jetična.

Starček hotel zastrupiti svoje zeno. V Mantavu na Češkem je 88 letni Jožef Gruber pomešal med jedi svoje 60 let stare žene strup, hoteč jo zastrupiti. Ženo so rešili, starčka pa zaprli. V ječi mu je postalo tako slabo, da se ga morali prevideti.

Policijska stavka v Ljubljani. Včeraj 19. t. m. so pričeli stavkati skoraj vsi ljubljanski policisti, ker so odpustili nekaj njihovih tovarišev zaradi nepokorščine. Stavkujoče policiste so nadomestili vojniki in orožniki.

Sa m o u m o r je izvršil pobegli frankobrodski bankir Schwarzschild, ki je zapustil 3.000.000 dolga.

Zaradi ponarejanja denarja so zaprli v 12 obrenskih mestih več članov mednarodne družbe za ponarejanje bankovcev. Zaplenili so veliko nemških, avstrijskih in ruskih ponarejenih bankovcev.

Naš cesar bo podaril nemškemu prestolonasledniku povodom njegove poroke krasno kočijo in dva dragocena konja.

Naraščajoče izseljevanje. Z Ogerskega se je v prvih treh mesecih t. l. izselilo v Ameriko 108.000 oseb, meseca marca 37.000 oseb. Če bo v ostalih četrtletjih isto razmerje, se bo letos izselilo iz Ogerske pol milijona oseb, torej pol več, nego znaša na Ogerskem na leto narodni prirastek.

Spominjajte se

„Družbe sv. Cirila in Metoda!“

Telefonska in brzojavna poročila.

Budimpešta, 20. maja. Odbor koalirane opozicije ima danes sestanek. Košut je odboru predložil včerajšnja pogajanja z Burianom.

Trst, 20. maja. „Avanti“ pravi, da bodo italijanski in avstrijski socialni demokratje z vsemi sredstvi poizkušali svojimi vladam preprečiti kako okupacijo na Balkanu, ker bi sicer bil italijansko-avstrijski konflikt neizogiben.

Trst, 20. maja. V koperske zapore so vsled cesarjevega pomiloščenja odvedli v dosmrtno ječo Antonija Freno, ki je umoril stražnika Negodeta.

Trst, 20. maja. Včeraj so našli pri Sv. Križu blizu Trsta mrtvo moško truplo s težkimi ranami na glavi. Orožništvo poizveduje po krivcih.

Koper, 20. maja. Istrski deželni zbor bo zboroval 25. t. m.

Belgrad, 20. maja. Srbski prestolonaslednik pojde v Pariz v vojaško šolo. Kralj je sklical skupščino na 21. maj zaradi novega posojila. Če bo soglašala zbornica, pridejo v razpravo potem trgovinske pogodbe.

Belgrad, 20. maja. Krvav boj med srbskimi in bolgarskimi četami se je vršil v Papradištu pri Velesu. Ubityh je 8 Bolgarov z načelnikom Dimitrovim.

Sofija, 20. maja. Vest o napadu na ravnatelja bolgarske gimnazije v Solunu Čemgeleva je zbudila tu veliko ogorčenje proti Grkom. Bolgari zbirajo denar za čete, ki naj bi se maščevala nad Grki. Proglasen je boj kot grških trgovcev.

Carigrad, 20. maja. Pri boju v Struzi (skopeljski vilajet) med Turki in Srbi je padlo sedem Srbov. Na turški strani je ubit 1 častnik in 8 ranjenih.

Peterburg, 20. maja. Ruski poslanec v Pekinu je obvestil kitajsko vlado, da nameravajo Japonci odvesti korejskega kralja na Japonsko. Ruska vlada je proti temu protestirala pri vseh državah.

London, 20. maja. Brzojavka Central Newsa iz Peterburge zanikava; dabi v Harbinu, divjala črnakuga.

Tokio, 20. maja. Japonci so vzeli dve ladji, ki pripadata najbrže baltškemu brodogradu, eno pri Ribiških otokih, drugo blizu Koreje. Iz tega bi bilo razvidno, da plove ruske brodogradne naravnost proti Formozi, ter da hoče dospeti v Vladivostok skozi cesto Fukulu.

London, 20. maja. Tu so mnenja, da se bo Roždestvenski ustavil še v eni francoski luki, najbrže v Vanbanu, da vzame živeža in premoaga. Toda sodijo, da bo Francija, zvesta svoji obljudbi, pazila, da se ne bo kršila nevtralnost ter ne bo dovolila Rusom jemati potrebščin v francoskih vodah. Rusko brodograd pride najbrže v luko Vanhan že danes. Zaliv leži jugozahodno od Honkona.

London, 20. maja. „Times“ poročajo iz Peterburga: Dan odhoda admirala Birileva v Vladivostok je taje, ker bi se na ta način utegnili izdati kretanje brodograd Roždestvenskega. — Visok dostojanstvenik glavnega pomorskega stana je dejal: Uverjeni smo, da bo zdravje dopuščalo admiralu Roždestvenskemu obdržati poveljstvo, spustiti se v bitko ter dovesti brodogradje v Vladivostok. Ko pride brodogradje v Vladivostok, prisotnost Roždestvenskega ne bo več toliko koristila, ker je Roždestvenski preveč razburljiv ter bi se ne mogel sporazumeti s poveljnikom trdnjave ter z drugimi generali. — Birilev, ki je v prijateljskih razmerah z Roždestvenskim, je zelo sposoben za to mesto, ki zahteva mnogo miru in hladnokrvnosti. Vsekakor bo Birilev prevzel poveljstvo brodogradja, ko isto dospe v Vladivostok.

Pariz, 20. maja. „New York Herald“ poroča iz Peterburga: Kategorično zanikam, da bi bil Roždestvenski prosil naj ga odpokličejo in to radi bolezni ter de ga bo nadomestil Birilev.

Peterburg, 20. maja. Veliki knez Aleksij in admiral Avellan sta predložila carju zahtevo kapitana Klado, naj se njegova zadeva obravnava javno pred sodiščem.

„SLOVENE“

se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, ozir. trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Boboričeve ulice 10; Blaznik Levro, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Česnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Dolenc Helena, Južni kolodvor; Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Marije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij Jurčičev trg 2; Kanc Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agneza, na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4; Omejc Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3; Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rimska cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Soukal Fran., Pred škofijo 12; Tenente Rud Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Florijanske ulice 1; Velkavrh Antonija, Sv. Jakobova trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52; Gražar Ivan, Sv. Martina cesta.

Tržna poročila

od dne 19. maja 1905.

Budimpešta. Pšenica za maj K 17.86 do 17.88; rž za maj K —, do K —; oves za maj K 13.66 do 13.68; korusa za maj K 15.46 do 15.48.

Pšenica: ponudbe srednje, povprasevanje piclo, tendenca vzdržana. — Prodaja 12.000 met. stotov. Oves za 5 st. ceneje, korusa trdno. — Druga žita neizpremenjena. — Vreme: nestanovitno.

Po svetu.

Mišja nadloga. Mesto Meriwa v Neu-Südwesten silno trpi vsled miši. V enem samem skladišču so v štirih nečeh ubili nič manj kot 10.000 miši. En mestni vodnjak je usahnil. Ko so začeli stvar preiskavati, se je pokazalo, da je bil nekaj črevljev globoko napolnjen z množino mrtvih miši. Po hišah miši vse zgledajo: žive in posteljino. V vodnjakih kar mrgoli potonelih miši.

Iz Amerike poročajo, da je te dni umrl v New Yorku zadnji ameriški bojevnik iz ameriško angleške vojske leta 1812, star 105 let. Njegov pogreb je bil velikanski. Mež se ni držal navodil, kako naj človek živi, da postane star, ampak je veliko kadil in pil, kolikor je mogel. V zadnjem času so mu začeli rasti novi zobje in novi lepi lasje na glavi. Skoda, da ni živel še dalje, pa bi bil morda postal še mlad.

Dobrotljivi kralj. Pred nekoliko dnevi se je vozil mladi španski kralj Alfonz s svojim avtomobilom po nekem klanecu, ki je bil še poln snega. Tu je videl gručo ljudi, na katere je bil opozorjen. Bili so trije moški in dve ženski, od katerih je držala ena v naročju malo dete. Kralj veli ustaviti in vpraša ljudi, kam gredo. Povedali so mu da gredo v Madrid iskat si zaslužka. Peš so krenili na dolgo pot, proseč od sela do

sela. Ubogi siromaki so se kralju zelo smilili; imeli so slabo obuvalo in raztrgano obleko, da so se vsi tresli od mraza. Kralj poseže v žep, ter jim da ves denar, kar ga je imel pri sebi. Potem povabi k sebi v kočijo ženski z otrokom, obžaluje, da ne more povabiti cele družbe, ker ni prostora. V kočiji je kralj dal ženskama jedil, kar jih je imel seboj. Zene ga seveda niso poznale. Ko pa je kočija dospela v neko planinsko selo, kjer je kralj dobro poznan, so pričeli vaščani navdušeno pozdravljati kralja. Ženski sta bili silno iznenadeni, ko sta izvedeli, da je njunin dobrotnik, s katerim sta se celo pot prostodušno razgovarjali, sam španski vladar. Alfonz je plačal za njiju in za njune moža stanovanje ter obljubil, da se bo za nje pobrigal, ko pridejo v Madrid.

Po domače vlada občinski svet svoje občino tam nekje na Badenskem. Po nespisanem poslovniku mora plačati vsak ud občinskega sveta, ki zamudi eno sejo, za kazen sodček piva; vsled tega pravijo, da slavni svet nikdar ne trpi žeje. Ker pa v ondnotni okolici proizvaja pivo državna pivovarna, tak odbornik dela le za državno blagajno mnogo. Okrog tisoč duš broječa občina je menda zelo zadovoljna s svojimi odborniki. Ko se razdeljujejo vloge, t. j. ko so volitve, se vsem volivcem dobro godi. Pravijo, da ni takrat noben lačen, še manj pa žejen.

Psi za 20.000 mark. Iz Londona poročajo: Razstava psičkov je otvorjena. Obiskujejo jo neštivilne dame, ki občudujejo ta pseta. Razstavljenih je 1216 psov, najrazličnejših vrst, med njimi so nekateri prava dika svoje vrste. Psički počivajo na svilenih, z zlatom ali srebrom tkanih blazinah, ali so v hišicah, okrašenih s svilno in cveticami. Vsi psi skupaj veljajo 20.000 mark. Kako so ljudje smešni!

Vključ trikratnemu prizivu oproščen. Mešan Stefan Boban iz Kliša v Dalmaciji je bil od državnega pravdnštva leta 1903. težen radi hujškanja ob priliki hrvaških nemirov. Sodišče pa ga je oprostilo. Vsled ničnostne pritožbe državnega pravdnika je odredilo najvišje sodišče nove obravnave pred splitskim sodiščem, ki je Bobana istotako oprostilo. Sedaj pa je najvišje sodišče vsled zopetne ničnostne pritožbe odredilo tretjo razpravo, ki se je vršila pred sodiščem v Sibeniku. Sedaj so tudi porotniki tega mesta opustili Bobana.

40 kron honorarja na minuto. Iz Londona se poroča: Mis Vesta Tilley je plačana za vsako mizuto s 40 K. Poje namreč v treh gledališčih. Ker nastopi vsak dan po dvakrat in poje približno po 20 minut, tedaj znaša njen zaslužek koncem tedna čez 10.000 kron. Gostovanje se prične 30. aprila 1906. Plačana je samo za čas, v katerem peje. Pokloni in drugo se odračuna.

Ameriška. Iz Njujorka javljajo tole posebnost: Francu Barkerju, ki je umoril svojega brata, je bilo dovoljeno, da se je obesil sam. Jetničar se je bal izvršiti ta grozni posel in ko je morilec to slišal, je prosil za razgovor. „Hočem Vam odvzeti delo“, je dejal, le povejte mi, kdaj bo treba in ko bo vse pripravljeno in dam Vam častno besedo, da grem na šafet ter sam, skočim v past. Jetničar je to povedal jetniški upravi, ki se je zopet obrnila na predstojništvo in slednjič je prišla odločitev, da je popolnoma vseeno, kdo izvrši obsodbo, da je le dosežen cilj. Jetničar je bil rešen skrbi in Barker je bil ves srečen, da se je stvar tako iztekla, češ, da bo ostalo njegovo ime nepozabljeno, ker je bil on edini mož, ki mu je bil postavno dovoljen samoumor.

Koliko tehta ena milijarda? Neki francoski statistik se je pečal s tem, da dožene, koliko je težka ena milijarda v posameznih denarnih vrstah. Pri tem je izračunal sledeče: Ena milijarda tehta v banknotah 1000 frankov 1780 kil, v banknotah po 100 frankov 11.500 kil, v zlatu 22.580 kil, v srebru 5.100.000 kil, v bakru po 5 in 10 centimov nič manj ko 100 milijonov kil. Da odnese eno milijardo, je treba, ako nese vsak mož 100 kil: za banknote po 1000 frankov 18 mož, za banknote po 100 frankov 115 mož, v zlatu 3226 mož, v srebru 50.000 mož in bakru pa nič manj ko armade milijon mož.

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za
Pain-Expeller
je splošno priznано kot izvrstno bol
blazujoče mazilo; cena 80 v., K 1'40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v škat-
ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarnе, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.
RICHTERJEVA LEKARNA
k „zlatemu levu“ v Pragi
Elizabetgasse šte. 5 nov.
Dnevno razpošiljanje.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
ŠČINAMI ZA KROJA-
ČE IN ŠIVILJE.
FRANČIŠTILSKA
LJUBLJANA
na ogin Zidovskih ulic in Dvorskega
trga. 1941 27

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na trdiko
HUGO IHL
v Ljubljani
Špitalske ulice šte. 4.
250 52-15
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Originalni
SINGER
Pazite na
tvorniško znamko.
šivalni stroji.
SINGER Co. delniška družba za šivalne stroje.
v Ljubljani sv. Petra cesta št. 6.
399 20-9

„The Gresham“
zavarovalnica za življenje v Londonu
podružnica za Avstrijo:
Dunaj, I. Giselastrasse 1, v družbeni hiši.
Aktivna družba 31. decembra leta 1903 K 208,669.245-
Letni dohodek na premijah in obrestih v letu 1903 „ 31,994.339-
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna naku-
pila itd. od družbinega obstoja (1848) „ 469,518.100-
Tekom leta 1903 je izdala družba 5613 pogodb o kapitalu „ 42,992.712-
Kot varščino za avstrijske zavarovance je vlada priznala
naslednje vrednosti:
Zalog družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je
znašal dne 14. aprila 1904 K 26,416.938.10
Posestvo na Dunaju „ 1,050.000-
Posestvo v Pragi „ 490.000-
Izplačana posojila zavarovancem „ 3,605.734.13
K 31,562.672.23
Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarovalne pogodbe, kakor tudi
ponudbene obrazce daje brezplačno
Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Ljubljani
GVINDON ZESCHKO, Franc Jožefa cesta šte. 17.
NB. Tu se sprejmo tudi izvedeni potovalci in zastopniki. 1241 12-9

Iz Ljubljane v New York
Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.
(največji in najhitrejši parniki) stane vožnja
Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene
amerik. železnice.
Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35
1361 41 nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Odlikovan
z zlato kolajno in
časno diplomom
v Parizu.
ANTON PRESKER
603 104-18
krojač v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 14
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo
zalogo
= izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Proda se večje posestvo
na Dolenjskem, blizu želez. postaje.
Gospodarsko poslopje z zemljiščem, mlin
in žaga (cikular-žaga). 941 4-4
Natančneje se poizve v upravnistvu „Slovenca“.

Lepa domačija.
Iz proste roke **prodam** v dobrem
stanu ohranjeno **domačijo** na deželi tik
farne cerkve, pripravno za vsak obrt, od-
daljeno 10 minut od kolodvora. Poslopje
je krito z opeko, in 40 m. dolgo. Hišno
stanovanje meri 30 m². Zraven spada 33 m.
dolgo in 8 m. široko dvorišče. Obenem se
prodajo **trije gozdi** z bukovim lesom in
steljo; prvi meri en oral 247 sežnjev, drugi
840 sežnjev, tretji 1028 sežnjev. Dalje prod-
dam **tri travnike** blizu doma. Prvi meri
1007 sežnjev, drugi 444 sežnjev in tretji
1333 sežnjev; potem **eno njivo** s po-
setvijo treh mernikov, ki meri 759 sežnjev,
druga 289 sežnjev in tretja meri 1307 sežnjev.
Končno prodam še **dva gozda** 1/2 ure
oddaljena, v vrednosti okoli 400 K, zara-
ščena z bukovim in smrekovim lesom in
steljo. Vse to se kupi pod ugodnim pogo-
jem, pri **Jožetu Jenko**, po domače
Tomazin, v Preski, pošta Medvode na
Gorenjskem. 974 2-2

1123 100-93
Zahtevajte
brezplačno in franke
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami
in zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči
Hanns Konrad
tovarna na rti in izvozna trgovina
Most št. 958, Češko.
Prava amer. ali remontoir-ura s sidro,
sistemom patent v trpečnem futralu
in jelenovrga uroja s eleg. veržico iz nik-
lja in privrskom, komad
gld. 2'50.

Cementna zarezna strešna opeka
iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-48

Trpežnejša in lažejša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun
Izdelovatelj cementnih, Glince pri Ljubljani.

Nikakih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina
(zak. zjamčeno) 1098 52-48

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En polkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Viteku & Comp., Praha**, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v drogeriji **Anf. Kanc**, **Anton Korbar**, **Hinko Wibbe**.

Pivovarna J. PERLES
LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča
izvrstno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tovarna. — Ustan. pred 100 leti

1009 52-48

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu zjamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije, voščene zvitke, izborni med-pitanec koji se dobiva v steklenicah, škafih in škafih v poljubni vel. kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho sato, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplotno priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,
Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

1600 64-35

Valentin Golob
(pr. Andr. Druškovič)
Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priporoča:

železo, ploščevino, nosilke in šine, cement, storje, strešni papir, vozne plohte, gumnote, cevi, medenine in lesene pipe, okove za stavbe, štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in poljedelstvo, poljedelske stroje, kuhinjske oprave, kositarjeve posode domačega trpežnega izdelka.

Velika (zaloga) izbora pristno pozlačenih nagrobni križev.

Postrežba točna! Cene zmerni!

Zeložnik zveze avstrijskih s. kr. državnih uradnikov

Prva domača slovenska pivovarna
G. Auerjevih dedičev
Ljubljana, Wolfove ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izborni **marčno** in na bavarški način **varjeno pivo**

Odlikovana na razstavi živil v Parizu z najvišjim odlikovanjem **grand prix** in 1008 zlato kolajno. 52-50

Ustanovljena leta 1854.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna
za
Ameriko
v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

468 43-11 (na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko kjučavničarstvo.

Hidralične vidre in sesalke

Josip Weibl
J. Spreitzer-ja nasl.
LJUBLJANA, Slomškove ul. 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini in izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žične omrežja na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne kviže, štedilnike, strelovode, železna okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: vajlični zastori in sošne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

1055 52-47

FR. SEUNIG, Ljubljana
31 Dunajska cesta 31

Zastopnik:

HAMBURG-AMERIKA
Iz Ljubljane v
Novi Jork.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

1503 52-37

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni.

Pojasnili po večkrat brezplačno.

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Zaloga čevljev
Julija Štor v Ljubljani
v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih golsserskih gorskih čevljev.

Najpriležnejši čevlji sedanosti.

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.

771 52-6

Ernest Hammerschmidt & nasledniki
Madile, Wutscher & K^o.
trgovina železnin in kovin
Ljubljana, Prešernove ulice šte. 50.

Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Naiboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod iz soli za kopel.

1244 52-44

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnvanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Cena vžigalic: 401 11

1 orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K 48 — franko Ljubljana, 2% popusta.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Iv. Perdanu v Ljubljani.

MAL POLOZI DAR DOMU NA ALTAR!
Te vžigalice so pridružili sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

1 orig. zaboj s 500 zav. (Flaming) K 52 — franko Ljubljana, 2% popusta.

Optični zavod

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedelski stroji kakor: mlatilnice, slamorezice, vrtila, čistilnice, mlinci za sadje in grozdje, preseje itd.

Traverze, cement, storja, okovi in orodja za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Pozor!

Prijatelj iz mesta in dežele ne zamudi stopiti mimogrede sredi mesta v staroznano gostilno **G. Auerjevih dedičev**

pri „belem konjičku“ v Wolfovih ulicah. — Tam dobiš vedno sveže izborni marčno pivo iz domače pivovarne, kakor tudi mnogo vrstna naravna pristna vina in dobro kuhinjo. Skrbi se za točno postrežbo in solidno ceno.

J. Spunt, gostilničar.
155 52-17

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebe	Podajina v 84. urah v mm.
19	9. zveč.	733'2	+12'2	brezvetr.	del. obl.	
20	7. zjutr.	731'8	+12'0	sl. vzh.	del. jasno	1'2
	2. pop.	730'9	+18'0	p. m. jzah.		

Srednja včerajšnja temp. +14'4°, norm. +14'5°.

Franc Jožefov

grenki vrelec „pravi reprezentant
grenkih voda“.

(V. med. oddel. splošne bolnice, Dunaj.)

Zaloga v Ljubljani: Mihael Kastner in Peter Lassnik.
795 26-3

Edini, od profesorjev in zdravnikov preizkušeni in
priporočeni zobni preparati brez kisline

Ces. in kralj. dvornega zobozdravnika
dr. J. G. Poppa, Dunaj XIII/6 pravi

ANATHERIN

ustna in zobna voda, tudi proti vsem bolestim
v ustih in zobeh po K 2'80, 2'—, 1.— in ne peneči
se, brez kisline, zobni creme v tubah po 60 v (pene
mila in kisline vselej razjede zobe) čisto in ohr-
njajo usta zobe in zobno meso vedno lepe, zdrave
brez duha in bolečin. Dr. Popp je poslal sedaj svoji
glavni zalogi pri g. lekarnarju I. Mayru v Ljub-
ljani 1000 tub zobnega kreme, ki se prodaja
sedaj za polovično ceno, torej za 30 v tuba, da se
more vsak prepričati o njegovi izborni kakovosti.
2090 a 5-3

Tužnim srcem javljava vsem so-
rodnikom prijateljem in znanecem žalostno vest, da je vsemogočni najino
ljubo hčerko

Milko

v petek ob 11 uri in 30 minut po
noči v nežni starosti 1 leto, poklical
k sebi.

Pogreb dragega angeljca bo v ne-
deljo podolčan.

Loški potok, 20. maja 1905.

Vekoslav in Mimica Knavs.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja
med boleznijo kakor tudi pri po-
grebu naše iskreno ljubljene, nepo-
zabne soproge, oziroma matere, hčere,
sestre in svakinje, gospe

Zorinke Birolla roj. Mulaček

za mnoge krasne darovane vence, ka-
kor tudi za jako mnogobrojno sprem-
stvo drage pokojnice k zadnjemu po-
čitku, čutimo se dolžnim izreči vsem
ljubim sorodnikom, prijateljem in
znanecem svojo najiskrenejšo in naj-
odkritosrčnejšo zahvalo. 1060

Ljubljana, dne 19. maja 1905.

Žalajoči rodbini Birolla in Mulaček.

Zahvala.

Za premožno preseneteno dokaze
presrečnega sočutja povodom kratke
bolezni in smrti našega iskreno ljublje-
nega soproga, oziroma očeta, brata, svaka
in strica, gospod

Ivana Plevnik-a

izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.
Posebno se zahvaljujemo pred duhov-
ščini, slav. občinskemu odboru občine
D. M. v Polju, tovarniškemu vozniškom
iz Veške papirnice, rodbinam Perdan
in Kuncič iz Ljubljane za prekrasne
darovane vence. Slavnemu pevskemu
zboru „Kat. izobraževalnega društva“
za prekrasno petje povodom pogreba.

Iskrena zahvala vsem prijateljem
in znanecem ter vsem, ki so v tako ne-
pričakovanemu ogromnemu stevilu iz-
kazali dragemu pokojniku zadnjo čast.

Sp. Kašelj, 19. maja 1905.

Žalajoči estali.

Svitel prostor

za 1059 3-1

delavnico umetnega mizarstva

se takoj išče v najem.

Najraje v bližini južnega kolodvora v
Ljubljani. Želi se obenem tudi stanovanje.

Ponudbe na upravnishvo.

Začasna preselitev pisarne
Jos. Pavlin-a
zaloga trbovelj. in dolanj. premoga,
1041 3-1 iz Marijinega trga 1
v Novo ulico 3, I. nadstropje
(blizu kavarne Evropa.)

Mesarski
In prekaževalski
učenec

se sprejme pri 1058 1-1
F. Golobu, mesarju v šiški št. 150.

Iščem pridnega in zanesljivega

hlapca.

Vstop takoj. Plačilo po dogovoru.

Pismene ponudbe na Nežo Klinar,
posestnica na Savi, pošta Jesenice.

Dve kočiji

lahki, na pol pokriti, in sicer ena nova in ena rab-
ljena, sta na prodaj z konjsko opravo pri

Franc Jarcu
v Medvodah.

1039 3-1

Oskrbnika

se išče

za Kadilnikovo kočjo na Golici.

Več pove **K. Višnar**, gostilničar in posestnik,
1039 1-1 Jesenice-Gorenjsko.

1039 1-1

Mlad 1029 6-1

trgovski pomočnik

več v trgovini s špecerijskim blagom, išče službe
na deželi; vstop lahko takoj ali s prvim junijem.
Naslov pove upravnishvo „Slovenca“.

1061 1-1

Traber-jev veliki muzej

Lattermanov drevored

je danes, v soboto nepreklicno

zadnjič odprt!

1061 1-1 Vstopnina 20 vin.

Razpis.

1048 3-1

Radi oddaje zgradbe **nove župne cerkve v Javoru pod Ljubljano**
vršila se bode

ofertna obravnava

v torek, dné 6. junija 1905 ob 11. uri dopoldne

Oddajalo se bo zidarsko, tesarsko, kleparsko in mizarstvo skupno ali posamezno.
Pogoji, troškovnik in načrti so na ogled od 23. maja do 6. juniju pri župnem uradu
v Javoru pod Ljubljano. Vadija 10%.

Stavbeni odbor si pridržuje pravice, da ni zavezan oddati stavbena dela najcenejšemu
ponudniku.

Za stavbeni odbor:

Jernej Klinec,
žup. upr. in načelnik st. odb.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjamo, da smo sklenili zaradi ne-
deljskega počitka imeti sledeče praznike **mesnice zaprte** in sicer:

**Velikonočno nedeljo, Binkoštno nedeljo, na dan
sv. Rešnjega Telesa in na Božič.**

Cenjene odjemalce prosimo, da se za te praznike prejšnji dan pre-
skrbijo z mesom.

Ker so tudi prodajalne zaprte v teh praznikih, se nadejamo, da se
bodo cenjene gospodinje na to ozirale.

Spoštovanjem

Marija Hrovat, Ivan Wergles, Andrej Herman, Josip Zrimc.

Jesenice, dné 16. maja 1905.

1043 5-1

Fotografija!

S tem uljudno naznanjam, da sem svoj
fotografski atelije
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32
popolnoma nanovo uredil in opremil
z najnovejšimi aparati najmodernejšimi
prospekti (ozadji) in krasnimi dekoracijami
ter mi je vsled tega omogočeno ustreči največjim zahtevam častitega
občinstva, a navzlic temu z zmernimi cenami in pošteno točno izvršitvijo
Prodaj po nizki ceni vse prejšnje v zelo dobrem stanu nahajajoče se
fotografske aparate, prospekte, dekoracije i. t. d.

Priporočam se za mnogoštevilna naročila ter biležim
z najodličnejšim spoštovanjem 943 3

Davorin Rovšek

fotograf Ljubljana, Kolodvorske
ulice št. 32.

Št. 9390. **Razglas.** 1035 1-1

Na ustanovnem zavodu za gluhomene v Ljub-
ljani se bodo s pričetkom šolskega leta 1905/1906.
nanovo sprejemali gluhomene šolobvezni otroci na
prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.

Pogoji za pripravo k pouku, oziroma za sprejem
v zavod, so:

1. Gluhomnost ali takšna stopinja naglušnosti,
da se dotičnik s poslušom ne more naučiti glasov-
nega jezika;
2. izpolnjeno 7. in ne še prekoračeno 12. leto
življenja in
3. primerna telesna zmožnost in sposobnost za
izobraževanje.

Od sprejetja so brezpogojno izključeni bebasti,
slaboumi in božjastni otroci kakor tudi otroci, ki
imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe.

Sposobnost za izobraževanje se dokaže s po-
sebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v zavodu; dan in
ura te preizkušnje se razglasi ob svojem času.

Gojenci morajo v dobi svojega izobraževanja v
zavodu dobiti stanovanje in hrano, proti plačilu let-
nega zneska 300 K.

Znotraj gojenci dobijo vso preskrbo v zavodu;
vendar jih morajo tisti, ki so jih dolžni preživljati,
preskrbeti s predpisano vrhno obleko in s potrebnim
perilom (vsak mora imeti po šest srajc, spodnjih hlač,
nogavic in robcev).

Prošnje za pripravo k pouku, oziroma za sprejem
znotraj gojencev v zavod, je

do 15. junija t. l.

vlagati pri c. kr. deželni vladi.

Prošnje je opremiti z nastopnimi listinami:

a) z rojstnim listom,
b) z izpričevalom o cepljenih kozah,
c) z zdravniškim izpričevalom o gluhomosti z
napovedjo, kako je ista nastala in o telesni zmožnosti,
d) z domovinskim listom,
e) s šolskim naznanilom, če jih ima dotičnik.
Kadar se prosi, da bi se dotičnik sprejel za zno-
tranjega gojenca, je priložiti vrhutega izkaz o pre-
moženju ali pa zavezno pismo, da bode plačeval po
300 K preskrbovalnih stroškov na leto.

Pristavlja se še, da se prošnje, ki bi dospele po
15. juniju t. l., ali ki bi bile pomanjkljivo opremljene,
ne bodo uvaževale.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 13. maja 1905.

Izjava in priporočilo.

Podpisani potrjujem, da je gosp. **Ivan
Rebolj**, izučen orglar na Vrhniki, že blizu
100 let stare, popolnoma zanemarjene, že
delj časa nerabljeve cerkvene orgle na Vrhu
pri sv. Treh Kraljih nad Rovtami prav dobro
popravlil in vglasil. Dotičnik se veče cer-
kvenim predstojništvom v izvrševanje enakih
del najtopleje priporoča.

Podlipa pri Vrhniki, 10. maja 1905.

1034 1-1 **Fr. Troha**, organist.

Veliko zalogo absolutno zajamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof.
ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg.
župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, do
50 kron, sortirano najfinejše do 60
kron, rdeče po 35 kron postavljeno
v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56
litrov se ne oddaja; na debelo po do-
govoru ceneje. Prevara izključena,
ker je klet pod nadzorstvom dekana
vipavskega. 1731 32

V zalogi je tudi **tropinsko
žganje**. Za zadrage in večje mno-
žine **izjemne cene**.

Za obilne naročbe se priporoča
Kmetijsko društvo v Vipavi.

2 krepka učenca

stara vsaj 14 let, sprejme takoj v
svoj podkovski obrt **Anton Zore**
kovaški mojster, Kamnik, Gorenjsko.

Vodna naprava

za 15 konjskih moči prodaja se
iz proste roke na **Primskovem**
(1/4 ure od Kranja) ob Kokri.

Zraven spada temeljni zid za vodno na-
pravo in mala hiša s 4 sobami ter velikim
vrtom. Kupnina plačuje se lahko v obrokih
ter ostane lahko polovica iste vknjižene na
1056 3-1 posestvu.

Pojasnila daje v Kranju lastnik **Rudolf
Kokalj**, v Ljubljani pa **Franc Golob**,
trgovec z železino.

VI. redni občni zbor

„Kmetijskega društva“
v Loškem potokuregistrovane zadruge z omejeno zavezo
ki bov nedeljo, dne 4. junija 1905 ob 4. uri popoldne
v društvenih prostorih na Hribu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva štirih članov.
6. Volitev nadzorstva.
7. Prememba pravil.
8. Slučajnosti.

1062 1-1

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Pomočnice v Dobrepoljah“

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki bov nedeljo 4. junija 1905, ob pol 4 uri popoldne
v prostorih „Kmečkega društva“ na Vidmu
s sledečim sporedom.

1. Predložitev računa za l. 1904.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev pregledovalca računov in njegovega namestnika.
4. Slučajnosti.

V Dobrepoljah, dne 18. maja 1905.

1053

Načelstvo.

Proda se

novo, nepokvarjeno, nerabljeno

kolo

1012 3-3

sistem „Puch“ najfinejši model 1904
po primerni ceni.

Ponudbe pod N. T. upravitelstvu tega lista.

Potrebujem čim prej

več železniških tirov
in vagončkov.

Kdor hoče dobro prodati, oglasi naj se pri

Fr. Kaudeli, stavb. mojstru

Gorjupove ulice št. 3. 1054 6-1

Slikarji, podobarji,
pozlatarji, mizarji

dobijo trajno delo.

1052 1-1

Vstop takoj pri RUTAR PETRU

Osilnica kraj Kočevja.

Vino na prodaj.

Izborna naravna vina lastnega
pridelka l. 1904 prodaja pod jam-
stvom za pristnost in ohranitev barve
in kakovosti po 16 gld. hektoliter
od tuk. žel. postaje, in sicer 30 hl
belega šilerja 7 stop., 120 hl belega
rizlinga 6 stop. močnega.Jos. Metzger, lastnik vinogradov
Zlata, Hrvatsko. 1050 1-1

300 kosov

belih otroških oblek od 2 gld. višje,
kakor tudi največja in najfinejša
izbera oblek za gospode in
dame po čudovito nizkih cenah.

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

1055 3-1

Razpis.

Radi oddaje zgradbe novega trirazrednega šolskega poslopja v Mirni
razpiše se

ofertna in licitacijska obravnava

na 6. junija t. l. ob 9. uri popoldne v občinski pisarni na Mirni

Pisanim z 1 K kolekovanim ponudbam naj se priloži 10 % varščina troškov
tega dela, na katerega se ponudba glasi, kakor tudi naj iste obsegajo ime in stanovilišče
ponudnika, ponudbo v besedah in črkah kakor tudi izrečno opombo, da so dotičnemu
oferentu vsi pogoji, troškovnik in načrti dobro znani in da se taistim brezpogojno podvrže.

Stroški stavbenih del znašajo:

1. Zidarsko in težaško delo	K 17.909.87
2. Klesarsko delo	131.60
3. Dobivanje želez. reči	1.660.41
4. Tesarsko delo	3.123.79
5. Streharsko delo	1.284.50
6. Kleparsko delo	922.74
7. Mizarsko delo	2.103.—
8. Ključavničarsko delo	966.—
9. Pleskarsko delo	356.70
10. Slikarsko delo	71.47
11. Steklarsko delo	529.92
12. Lončarsko delo	1.100.—
13. Šolska oprava	1.840.—

Skupni znesek K 32.000.—

C. kr. okrajni šolski svet si pridržuje pravico, se odločiti med pisanimi in ust-
menimi ponudbami brez ozira na višino ponudbe.Zadevajoče pripomočke t. j. načrte, troškovnik in stavbene pogoje si vsakdo
lahko ogleda v navadnih uradnih urah pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Rudolfovem
in pri županstvu na Mirni.

C. kr. okrajni šolski svet Rudolfovo dne 13. maja 1905.

Svetovna razstava St. Louis 1904. Najvišje odlik. „Grand Prix“.

Globus

čistilni izvleček čisti
bolje kot vsako drugo
- čistilo za kovine. -

761 IV

Knjigarna

J. Krajec nasl.

v Rudolfovem

priporoča iz lastne zaloge

spise Krištofa Šmida.

Do sedaj so izšli sledeči zvezki:

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Posl. P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- II. Jozafat, kraljevi sin Indije. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- III. Pridni Janezek in hudobni Mihec. Posl. F. Flor. Hrovat. Mehko vezan 80, trdo 1 K.
- IV. Kanarček, Kresnica, Kapelica v Gojzdu. Posl. P. Hugolin Sattner. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- V. Slavček. — Nema deklica. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- VI. Ferdinand. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- VII. Jagnje. — Starček z gore. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- VIII. Pirhi. — Ivan, turški sojenj. — Krščanska obitelj (družina). Posl. P. F. Hrovat. Mehko vez. 60, trdo 80 v.
- IX. Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- X. Ludovik, mladi izseljenec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XI. Najboljša dedščina. Leseni križ. Posl. P. F. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- XII. Roza jelodvorska. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XIII. Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 60, trdo 80 v.

Spisi Krištofa Šmida se bodo nadaljevali. Name-
njeni so naši mladini ter so bili čestokrat pri-
poročeni od raznih strani. Primerni so kot darilo
ob vsaki priliki, zato je tudi na zahtevanje ve-
žemo v primerno obliko.A. Kraczmer zaloga
klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6priporoča
popolno zalogo
kratkih klavirjev
mignonov in planinnajbolj renomiranih firm
po najnižjih cenah. Pro-
igra: i klavirji, solidno in

stanovitno prenamerjeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: L. Bösendor-
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; Br. Stingl, c. kr.
dv. zalagatelj na Dunaju.Klavirji se popravljajo,
abirajo in izvršuje se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
naračunavajo najcenejše.

1517 52-36

JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi kakor tudi vse
druge konjske potrebščine. 541 9

Cene nizke.

Dunaj-

ske želodčne kapljice, vetrove odganjajoče
in želodčni krč utešujoče priznано uspešno ljud-
sko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6
steklenic 1 K.Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo
očistujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skat-
ljica 70 vin. — Dobita se v lekarni Mardet-
schlaegerja, kemika pri zlatem orlu v
Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg želez-
nega mo tu.Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada“ (oblast-
veno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna
voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in
Ada-pomada. 42-10Cene Češko posteljno
perje5 kg novega
skubljenega
K 9.60, bolj-
šega K 12.—;
belega, jako
mekkega,
skubljenega K 18.—; kron 24.—
snežnobelega, mehkega, skub-
ljenega K 30.—; kron 36.—. Po-
šilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov.Benedikt Sachsel, Lebes 159
817 p. Plzen na Češkem.

Ali že veste?

Naroči se lahko tudi sama
sobotna izdaja „Slovenca“
Stane le 7 K na letoMATTHEW
GIESSHÜBLER
alkalična kislinanajboljša dijetična in osve-
žujoča pijača,preskušena pri želodčnih in črevesnih ka-
tarh, obistnih in mehurnih boleznih, ka-
tero priporočajo največjavniki kot
bistveno podpiralno sredstvo pri
karlovarjskem in drugih kopalniških
zdravljenjih in kot poznejše zdravilo po
24. 88 kopoljih v trajno porabo. (VII.)Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,
elez. postaja, zdravilno kopalnišče pri Karlovi varih
Prospekti zastoj in franko.V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
vrozarijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami is-
nomZaloga pri Mihali Kastnerju in Peter Lassenik-u
tolljani 32 52-19

Pozor!

Izvrstni brinovec à K 1.80 l

„ silvovec „ „ 1.50 l

razpošilja Anton Mlakar, Žiri.

942 6-3 Točna postrežba!

52-26

Vence. Trakove.

1971

Benedikt, Ljubljana

Največja izbira
najaoljših in najcenejših
dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.

Pisalni stroji.

Večletno jamstvo.

Lastna delavnica za poprave.

60 52-19

Ivan Jax in sin
trgovina s šivalnimi stroji in vozniimi
kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

AVGUST REPIČ
SOŠAR
LJUBLJANA (v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsako
vrstne
SODE
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske sode.

1991 52-22

Popolno prepričanje
da je lekarnarja
Thierry-a Balsam in centif masilo
p. vseh notr. boleznih, infleenci, katarih,
krčih in vnetjih vseh vrst, slabostih,
motenju v prebavi, ranah, abscesih in te-
lesnih poškodbah itd nedosežno uspešno
sredstvo. Vam pojasni pri naročilu bal-
sama ali na željo posebej brezplačno
poslana knjižica s tisoč izvir. zahvalnih
pism kot domači svetovalec. 12 mal. ali
6 dvojnih stekel. balzama 5 kron, 60 malih
ali 30 dvojnih steklenic K 14. — Dra-
žončka centifolijakoga masila franko 3K
60 vin. Prosim nasloviti na lekarnarja
A. THIERRY v Pregradu pri Rogasčki-
Slatini. — Ponar. in razprod. ponarejanj
se sodnijsko zasledujejo.

1856 52-28

Kamnosek
IGNACIJ ČAMERNIK
Ljubljana, Komenskega ulice 26
se priporoča preč. du-
hovščini in p. n. občin-
stvu za vsa cerkveno-
umetniška in stavbin-
ska dela.
Velika zaloga na-
grobnih spomenikov in
vsake vrste umetnih
marmornatih izdelkov
po nizki ceni.
Izdeluje načrte
in proračune.
1007 52-49

Tovarna za kruh in pecivo
I. I. Kantz-a
v Ljubljani
priporoča: prstni rženi, pšenični in mlečni kruh, pecivo h kavi, bričke, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedrichsdorfski suhor i. dr.
1051 52-50
Na dan štirikrat sveže pe-
civo in sicer:
ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Hočete li dolgo živeti

In se veselili dobrega zdravja? Da to dosežete, skrbite za zdrav želodec in vedno urejeno prebavo.
Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedili in pijačo, najde gotovo pomoč v

1078 27-12

Germanovi življenjski esenci

ki se vporablja z največjim uspehom pri: pomanjkanju slasti, slabem želodcu, pehanju, gorečici, zgagi, slabosti, glavobolu, omotici, krčih, zaprtju, haemorrhoidih (zlati žili) Po preobrem obedu, posebno po tolstih in težko prebavljivih jedilih odstranjuje ta esenca pritisk in bolečine in pospešuje slast, s čimur prav mnogo pripomore k ohranitvi in hranitvi telesa. Ker izločuje vse slabe sokove iz telesa, deluje kričistilno in ima radi popolne neškodljivosti prednost pred vsemi drugimi sredstvi tudi po večletni uporabi, ker se pripravlja iz najčistejših in izbranih najboljstih rastlinskih sokov ter ima prijeten, grenkobno aromatičen okus, vsled česar ga rade zavživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci.

Germanova življenjska esenca bi kot pravo ljudsko in domače sredstvo ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker pogosto obvaruje pred resno boleznijo, ako ni brzo pri roki zdrav-
niške pomoči. Pri nakupu naj se zahteva vedno **Germanova življenjska esenca iz lekarne „Crnega orla“ v Belovaru**, ker se dobe tudi druga sredstva s podobnimi imeni, katerih pa nobeno ne dosega dobrote prve. V znamenje pristnosti mora imeti vsaka steklenica v zelenem kartonu popolno ime tvrdke: **Lekarna „Pri črnem orlu“ K. Germana v Belovaru** (Hrvaško), kamor naj se naslavljajo tudi vse poštno pošiljate. Cena steklenici K 140; po pošti ne manj kot dve steklenici. Za zavijanje 40 v več. Pošilja se po povzetju ali če se denar pošlje naprej. Naslov naj se napiše natančno in razločno. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila o uporabi zastoj.

Germanovo življenjsko esenco moram trpečemu človeštvu kar najbolje priporočiti, ker sem se večkrat prepiral sam na sebi, kakor tudi pri številnih svojih župljanih, katerim sem jo pri-
poročil, o njenem izbornem učinku. **Edmund Medeotti**, župnik, Trojstvo, Hrvat.
Dve steklenici Germanove življenjske esence, ki sem jih prejel od Vas. sta mi prav dobro pomagali, pošljite mi še 6 stekel. **Peter Gradinač**, vpok. župnik, Gradec, Zinzendorf.
Javljam Vam, da sem poskušal že različna sredstva, a nobeno ni imelo zaželenega učinka kot Germanova življenjska esenca. **Andrej Žizek**, Sv. Ana na Krembergu.
Prosim, pošljite mi vnovič 8 steklenic Germanove življenjske esence, ki jo bom najtopleje priporočil vsem trpečim na želodcu. Sedaj sem že na potu popolnega ozdravljenja.
Apolonija Haberl, Semrič pri Peggau, Štaj.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatnovih ulice
obrestuje hranilne vloge po

2 52-25

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnika plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.
Upravno premoženje kmetske K 7.024.718 89
posojilnice znaša
Stanje hran. K 7.651.915 41. Denarni promet K 32.039 761 84. Stanje rez. K 120.878 15.
vlog zaklada
Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.
Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Manufakturna trgovina

J. Kostevc

Ljubljana — Sv. Petra cesta
št. 4 zraven Hôtel Loyda.
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega
spomladanskega blaga
vedno novosti v modnem blagu za dame in gospode, stalne barve kotonov, batistov, satinov, vse vrste preprog, zaves, volnenih in satinstih odevj itd. Iz prvih tovarn solidno izdelanega moškega in ženskega perila, kravata, dežnikov, nogavice, modrcov.
Posebno priporoča v kosih z znamko Sans Percil 1000 beliga šifona 23 mtr. K 13-60. 990 5-2
Zaloga vseh krojaških potrebščin na drobno in debelo. — Cene strogo solidne, poštebna točna.
Pošiljate po pošti proti povzetju.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ubla-
žujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospeš-
ujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezech ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.
Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.

Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. **Ivan Barentinčič**, učitelj; **Janko Kisur**, kr. nadlogar; **Stjepan Borčić**, župnik; **Ilija Mamić**, opankar; **Zofija Vukelić**, šivilja; **Josip Seljanč**, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb**, Ustanovljena 1. 1360.
Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 191 20-16

Zdravje je največje bogastvo!

Kašelj!

Kdor trpi na tem, naj vporablja edino preizkušeno, omiljujoče in pristno okusne
Kaiser-jeve karamele za prsa
2740 not. potrjenih spričeval dokazuje gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, kataru in žlezi. 712 36-4
Zavoj 20 in 40 vin. Pristen le z var-
stveno znamko „Tri jelke“.
Zaloga v: orlovi lekarni, deželni le-
karni pri Mariji Pomagaj in U. pl. Trn-
koczy v Ljubljani, S. pl. Sladoviču v
Novemestu in Fr. Wacha v Metliki.

Fr. Wagner

mizarski mojster
Ljubljana, Gradišče 6
se priporoča slav. občinstvu v izdelovanje prodajalnih, pohištvenih in kuhinjskih oprav ter vsa druga mizarska dela in popravila, kakor tudi polaganje in čiščenje parketov.
Izdeluje se hitro, natančno, trpežno in po najnižjih cenah.
Sprejme se tudi
mizarski vajenec
580 9 s hrano.

Gospodične

katere se žele izobraziti v šivanju in kroj-
nem risanju sprejema 904 10-6
Franja Jesih,
Ljubljana, Stari trg 28.
Dobi se tudi kroj po životni meri.

Sprejme se

kapelnik

kateri bi podučeval že nekoliko iz-
učeno godbo na pihala. 973 3-3
Ponudbe in vprašanja radi pla-
čila sprejema
**Načelstvo Vojaško V. dru-
štvo v Št. Vidu n. Ljubljano.**
v kateri se nahaja
Hiša pekarija
v bližini tovarne,
se takoj prodaja
oziroma se tudi odda samo pekarija
v najem.
Več pove lastnik na Savi pri Jese-
nicah hiš. št. 77. 1024 3-2

Dobro idoča gostilna

z lepim vrtom pri državni cesti blizu Ljubljane
se odda s **1. junijem** v najem ali
1014 3-3 na račun.
Vprašanje pri upravnistvu tega lista.

Kovaškega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo
Franc Rupar 1018 2-2
kovaški mojster, Škofjaloka.

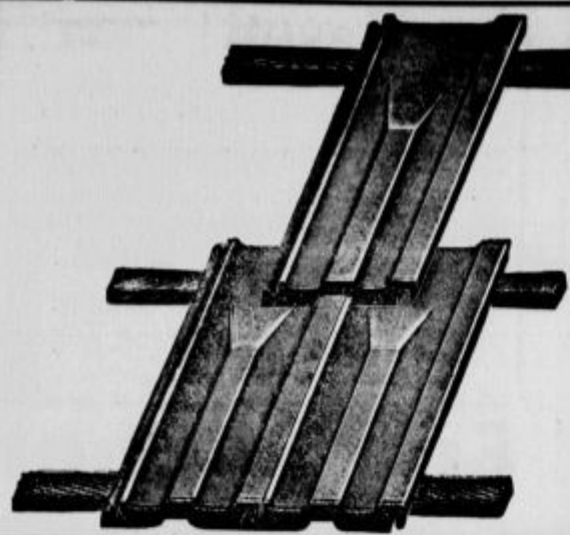
Rane

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago,
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Z 40 let se je iz-
kazalo mešino vlažno masilo, tako imenovano **praško domače masilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vdrzuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.
1 pušica 70 vin. Proti pred-
plačilu K 3-16 se pošljejo 4
pušice, ali K 4-60 6 pušic po-
stojne prsto na vsako postajo
avstro-ogrske monarhije.
Vsi deli embalaže imajo
zakonito deponovano
varstveno znamko.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana; ogel Nerudove ul. 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljub-
ljani se dobi pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U.
pl. Trnkoczy, M. Mardetschläger, J. Mayr.

431a 20-4

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarebane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

742 40-10

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.
Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.
Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.
Vzorke in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Sprejmejo se zastopniki. Takošnja in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ceni ter je velika tovarna srebrnih prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

- gld. 6'60 in sicer:
- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
 - 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in anega komada;
 - 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
 - 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
 - 6 kom. ang. Viktorja čašič za podklado;
 - 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
 - 1 kom. cedilnik za čaj;
 - 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor;
 - 42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži boje srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inersat ne temelji na nikakršni slepariji, zaveru jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovanska in priložnostna darila kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1000 5-2

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. Čistilni prašek za njo 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški sodavnik. S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. — Mihael Kovačević, ravnatelj pomočnik uradno. — pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt 1904

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva

XXIV. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena vsebuje 18.898 dobitkov v gotovini

853 10-5 v skupnem znesku 512.980 Kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini.

Srečkanje nepreklicno 15. junija 1905. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vorderer Zollamtstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzdajavih in železn. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Zdravilnica in vodozdravilnica

Kamnik na Kranjskem.

Postaja c. kr. državne železnice.

Zdravi se z vodo na vse načine; solne in zračne kopeli; tudi z ogljikovo kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in elektriko.

Zmerne cene. — Sezona od 20. maja do septembra. Prospekte pošilja vodstvo.

838 10-5

Dr. Rudolf Wackenreiter, zdravnik voditelj.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča pred. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

239 26-8

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinije, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem veze nju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paraamentov tudi zadovoljno prevzame.

Hlodi

Nova parna žaga v Ljubljani kupuje, začeni od 15. maja t. l. hlode po sledeči ceni:

	I	II
Hrastovih hlodov od 25 cm debeline naprej	K 31,	26
Bukovih „ „ 28 „ „ „ „	15,	14
Jelkovih „ „ 24 „ „ „ „	17,	16
Smrekovih „ „ 20 „ „ „ „	18,	17
Borovčevih „ „ 22 „ „ „ „	17,	16

dolgost od 2 metra naprej. Cene se razumejo per kubik meter franko državni koldvor, Ljubljana. 255 c (27)

Za daljša pojasnila blagovolite se obrniti na A. Deghenghi v Ljubljani.

Posestvo na prodaj

iz proste roke, oddaljeno pol ure od Ribnice, poleg deželne ceste obstoječe iz petih sob obokane kuhinje, treh kleti in obokanega hleva. Ena obokana klet je tik ceste in se nahajajo v njej iz žive skale izklesane lege za vinske sode. Poleg iste kleti je s smrekami zaraščen gozd, na drugi strani ceste pa sadni vrt, poleg katerega teče potok Bistrica. Posestvo je v dobrem stanu, primerno za gostilno ali kako drugo kupčijo. Bolj natančno se izve pri 979 5-5

Janezu Sadnik-u
v Podstenah h. št. 18 p. Ribnica, Dolenjsko.

1015 3-3 Kupiti se želi

dobra molzna koza.

Naslov: M. Jémec, trgovina Ljubljana.

Lepa birmanska darila!

Krasna darila za birmo, kakor ure, verižice, križice, obeske, prstane, zapestnice, sploš

najrazličnejšo zlatino in srebrnino v modernem secesionističnem slogu po najnižjih cenah priporoča p. n. občinstvu,

Fran Čuden

urar in trgovec v Ljubljani, Prešernove ulice, filijalka na Mestnem trgu. 256 52-16

Novi ceniki tudi po pošti brezplačno.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!

se povsod

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, korsetlje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevezma
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
žtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, strjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 1555 26-16

Ana Hofbauer,

Imajiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfcove ulice 4.

Zdravilnica z mrzlo vodo po Kneippovem načinu

v Krapini

(last slob. i kralj. povelj. trg. Krapine.)

Otvorjeno celo leto

Srednje milo podnebje, mesto obdano od obronkov
štajerskih alp, obdarjeno z divnimi krasotami, pri-
kazuje gledavcu bujne prizore. — Pri mrzlici se
dajejo bolnikom tople omorikove in ogiljčno-
kisle kopeli, masaža, zdravljenje z elektriko itd.

Stanovanja na razpolago, glede katerih se treba
-- obrniti na kopališko opravlo, postrežba cena. --

607 20-9

Na tukajšnji **c. kr. umetno obrtni strokovni šoli** se bode
vršil v času

od 29. maja do 10. junija

poseben tečaj za takozvana

1028 3-2

švicarska ažurna dela.

Kurs je brezplačen in v prvi vrsti namenjen absolventinjam zavoda,
a pristopen je tudi drugim deklicam in damam, ki so nekoliko izvežbane
v vezenju.

Obiskovalkam se nudi prilika, po dovršenem kurzu dobiti stalen
zaslužek pri večji trdk v Ljubljani.

Oglasila sprejema podpisano ravnateljstvo vsak dan od 8. do 10. ure
zjutraj.

C. kr. ravnateljstvo umetno obrtne strokovne šole.

V Ljubljani, 16. maja 1905.

Najcenejša pot za zdaj!!

**„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA**

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Hitra in varna vožnja na moderno oprav-
ljenih, novih brzoparnikih te solidne
družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne
vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah
št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franc Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v
torek dopoldne, da prestopite pravočasno
na barko v soboto zjutraj. Naši parniki —
Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo
do New Yorka osem dni. To je prihrano. Uj-
nost, snaga in zdrava hrana je na njih
pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

581 9

Zahvala in priporočilo.

Tem potom najvljudneje naznanjam, da v udob-
nost cenjenega tukajšnjega in zunanjega občinstva
otvorim dne 22. maja

v Šelenburgovi ulici št. 3,

dr. Koslerjeva hiša 1044 3-1

vsprejemalnico

za predmete svojega zavoda za parno
barvanje in kemično čiščenje oblek
kakor tudi **snaženje zaves.**

Vodstvo te vsprejemalnice sem poveril svojim čeri, ki
že več let deluje pri meni.

V vsprejemalnici oddane predmete bodo stranke ondi
tudi lahko dobile.

Zahvaljujoč se najtopleje za doslej mi v glavnem
podjetju, Poljanski nasip, (Ozke ulice 4), tako obilno mi
izkazano zaupanje, prosim, da se mi isto izvoli izkazovati
i nadalje v obeh obrtnih lokalih, ker se nahajam v prijetnem
položaju s pomočjo najboljših uredbe najcenejše in najboljše
rešiti vsa cenjena naročila.

Velespoštovanjem

Josip Reich.

Uedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le
pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100-79

Rudolfu Weber,

uraru v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Evropa“, v hiši gospoda
Kribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Odvetnik

1038 1-1

Dr. Josip Kušar

uljudno naznanja, da je svojo
odvetniško pisarno
preselil iz Ljubljane

v Kranj

kjer prične uradovati v
ponedeljek, dne 22. majnika 1905.

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptolr: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

1966 52-27

Za vsa v 926 2

orgljarsko obrt

spadajoča dela se priporoča

Ivan Rebolj, orgljar na Vrhniki.

Izvršuje dobro, kar spričujejo raznovrstna spričevala, in poceni.

Naravna studenčnica

Poizkusite in prepričali se bode, da je

Čoketova voda

najboljše zdravilo proti goši, oteklemu vratu, bolečim očem, težki sapi, pokvarjenemu želodcu, oteklemu trebuhu itd.

870 26 4

Dobiva se pri lastniku

Štefan Bergant

(posestnik na Črnučah pri Ljubljani)
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom

priporoča: 471 11

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,

štorjo za strop, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za mlekarne, lične kletke, razno kuhinjsko opremo.

Velika zaloga **slamorenjic**, mlatilnic, gepelnov, čistilnic, trijerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočje. Semena za poljedelce, poljski mavec, svetovnoznani redilni prašek za živino, korenine in fibril za izdelovanje ščet in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

A. Primožič, Ljubljana, Mestni trg 25

Od 1. maja 1905 naprej

razprodaja se fino modno blago

za gospe, **svila**, batisti, površne črne jopice in razne preproge radi

popolne opustitve

teh stvari.

400 104-22

Pomladanska in jesenska doba

1905. 343 40-25

Pristno brnsko blago.

En kos Mtr. 3.10 K 7, 8, 10 iz dobre
dolg, zad. za kompl. K 12, K 14 iz boljše
obleko za gosp. (suk- K 16, K 18 iz finjše
nja, hlače, telovnik) K 21 iz najboljše
stane le
En kupon (kos) za črno salon. obleko K 20, kakor tudi
blago za površnike, turist. ločen, sviln. kamgarne razpo-
šilja po tovarniških cenah kot rečna in solidna znana
tovarniška zaloga za suknjo

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj la franko. Zajem. pošiljatev po vzoru.
Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo
blago direktno pri tej tvrdki na mestu tovarne.

Brzjav!

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča novosti v

konfekciji za dame in deklice, bluže in deške obleke, modno blago za dame in gospode, voile, satin, levantin, preproge, najboljše platno, Chiffon perilo in kravate za gospode.

469 15-11

Solidno blago! Nizke cene!

Vzorci na zahtevanje poštine prasti.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po nepričakovanih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

28 26-25

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseganje kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

18 150-53